

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGÉSZ ÉVRE 36, FÉLÉVRE 18, NEGYEDÉVRE 9, EGYHÓRA 3 PÉNZG. EGYES SZÁM ÁRA HÉTKÖZNAP 12 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR. KÜLFÖLDRE A KÉTSZERESÉ. — MEGJELENIK HÉTFŐ KIVÉTELEVEL MINDEN NAP. KIADÓ: A HEGEDŰS ÉS SÁNDOR IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

FELELŐS SZERKESZTŐ: FARKAS LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG: NAPPAL: FERENC JÓZSEF UT 34. SZAM. TELEFONSZÁM: 10-20. ÉJJELE: FERENC JÓZSEF UT 49. TELEFONSZÁM: 18. ÉS 8-12. FŐKIADÓ-HIVATAL: FERENC JÓZSEF UT 49. TELEFONSZÁM 18. ÉS 8-12. FŐKIADÓ-HIVATAL ÉS KÖLCSÖNKÖNYVTÁR: SZÉCHENYI UCCA 2. TELEFONSZÁM: 575.

0 január 31.
PÉNZTÁRÁRÁL
mányrépa
házhöz szállítva
elyben 80 fillér,
gonya 4 pengő,
holdsámra 10
pható a városi
daságban. Tele-
1036-d
facsarógép
es, jó karban el-
t Piac 38. 1195b
kaskutya,
Cim a kiadóhí-
9939-d
sillárok
vasból, művészi
darab, jutányosan
tsek, Kossuth u.
123-d
ajgalamb
bladók. Apaffy uc-
m. Ugyanitt meg-
resek buza, köles,
repcekeveréket.
191-d
Csipkék
ob választékban —
an rövidúru szak-
püspöki palota,
1. 9951-d
Buzát
telben veszek. —
y malom lisztül-
5066-d
alamb-ivadékok
Apaffy uca 20. sz.
megvételre keresek
röles-, fűmag- és
eréket. 191-d
MOTTE TEGLA
cs kapható: Lukács
és Testvére, Debre-
ivan u. 15. 1824-d
különféle
Jelmezruhák
nőzhetők. „Emy”-
lon, Piac u. 79., —
t. 1254-a
Perzsa
tek szakszerű javítá-
nyos árakon vállalja
Miklós uca 17. Ki-
házhöz megyek.
1247-c
Műhelynek
nagy helyiség Piac u.
att. Értekezni há-
nél, 2-4 között.
489-b
Gyors-
írás tanítás legrovi-
dó alatt csekély díjért
nek és haladóknak.
a Debreceni Ujság-
397-d
alarcos öltönyök,
ujak, úgy férfiaknak,
nőknek jutányos áron
n adatnak. Rákóczi u.
bbbra az udvarban.
474-d
Középiszkolai
nét-francia
oktatás, bármely ma-
sgára előkészítés, kor-
lás. Piac u. 79., II.
503-c
zv. Gottlieb Emilné
meü és iparművészeti
lye, Piac u. 49., I., ke-
pület. Vállalja min-
mü fehérenemű készítés-
üggöny, terítő, párna-
montirozását, gépajru-
ldlit, gombáthuzást leg-
oban és legpontosab-
9975-d
ilben.

Vicc vagy vallomás?

Pardon, pardon, kérem, álljunk csak meg egy röpké percre a képviselőház hágai napjának egyik kies pontján. Nem, nem az ugynevezett történelmi jelentőségű miniszterelnöki beszámoló beszédével akarunk most foglalkozni, sem pedig azzal, hogy a kormányparti mamelukok, akik egy hónappal ezelőtt még karakánul verték a mellüket a vezérükkel együtt, mondván, hogy „de bizony egy huncut fillért sem fizetünk 1943 után jóvátételre!” — most pedig, miután a vezér bevallotta azt, hogy igenis fizetni kell és pedig borsos összegeket, olyan ujjongást és hódoló tapsvihart rendeztek, mintha Csonkamagyarország megütötte volna a főnyereményt. Ah, mi nem erről akarunk szólni, nem vagyunk olyan naivak, hogy álmélkodjunk a történetek felett. Tudtuk előre, hogy Bethlen gróf akármit hoz haza a tarsolyában Hágából, az egységes párt ájúlodozni fog a boldogságtól és megülik majd a magnum áldumást, koccintgatnak, éljenek, gyártani fogják a bizalomnyilvánító nyilatkozatokat és ujjent meg fogják állapítani, hogy a nemes gróf ismét s immár körülbelül ezeregyedszer megmentette a hazát. Mi tehát nem pazaroljuk a tintát a parlament hágai napjának méltatására, a precíz ítélet megformálását rábizzuk az utókorra, törjék majd a fejüket ötven-hatvan esztendő múlva újságíró kollégáink azon, hogy mit jelentett az ország számára a hágai megegyezés, mert akkor nyíltan ki mondhatják majd, ami most a mi sziveinket is nyomja, nem kell majd félniük sem csendtől, sem rendtől, sem ügyésztől, sem lapbetiltástól. Ámbátor, ha az eddigi tempóban haladnak a dolgaink, úgy nincs kizárva, hogy az újságírók öt évtized mul-
tán is önként felrakják a hangfogót a pen-
nájukra, akárcsak most mi, miután még
akkor is Bethlen gróf lesz a miniszterel-
nök, térdig érő ősz szakállal és elnyühet-
etlen presztízzsel.

Mi ez alkalommal meglegszünk azzal, ha a miniszterelnök ur csütörtöki beszé-
déből kiemelünk egy mellbevágó kijelentést,
mert önfegyelem ide, önfegyelem oda, ha
már le kell nyelni a hágai békát, legalább
ama kijelentés ellen tiltakozunk harsá-
nyan, keserűen és megdöbbenve, mintha a
földbirtokosok hozták volna a legtöbb ál-
dozatot a lezajlott katalizmában. Amikor
elolvastuk a parlamenti tudósításnak azt a
részét, amely szerint Bethlen gróf a vita
hevében kijelentette, hogy a földbirtokos
osztály hozta a legtöbb áldozatot, ijedten
dörszöltük a szemünket, azt hittük, hogy
káprázat, tévedés, sajtóhiba ez a kijelen-
tés. De nem, nem káprázat, nem sajtó-
hiba, nem tévedés volt az, hanem letagad-
hatatlan valóság. Miután Bethlen gróftól
mi rendkívül fegyelmezett szónoknak
tartjuk és brilliáns politikai taktikusnak is-
merjük, számszorosan döbentett meg ez a
kijelentés, amely felett akkor sem lehetne
szó nélkül elsiklani, ha egy vidéki dema-
góg pártagitátor mondta volna, nem pedig
az a férfi, aki Magyarország kormány-
kerékét tartja a kezében és aki nemcsak a
nagybirtokosoknak a miniszterelnöke, ha-
nem a zselléréké is, a kubikusoké is, az
ipari munkásoké, a kereskedőké, iparosoké,
lateinereké is, vagyis mindazoké, akik vé-
res verejtékükkel tartják fenn Magyaror-
szágot és számarányuknál fogva legalább
tízszeres akkora tömeget képviselnek,
mint a nagybirtokos osztály.

Nagyon szeretnénk tudni, hogy a minisz-
terelnök ur kiszólása mi volt vajjon: vics
vagy vallomás? Tréfálni akart-e csupán
Bethlen gróf, a mérgekesdő ellenzék bosz-
szantására humorként szánta-e ezt a ki-
jelentést, mert ha így áll a dolog, akkor
nagyon rossz viccet csinált. Ha pedig ko-
molyan hitte és gondolta, amit mondott,
akkor szembe kell, hogy találja magával az

ország lakosságának hatalmas többségét,
amely ugyan nem tartozik a nagybirtokos
osztályhoz, de könnyű volna kimutatni,
hogy többet veszített a nagybirtokosoknál.
Óva intünk mindenkit attól, hogy e sze-
rencsétlen ország ezer baját külön is te-
tézze a társadalmi osztályok egymás el-
len való ugratásával, viszont ugyanakkor a
történelmi igazság nevében le kell szö-
gezni azt, hogy vannak Magyarországon
olyan osztályok, amelyek nagyon sokkal
többet veszítettek a nagybirtokosok osztá-
lyánál. A dolgozó tömegek adózó alanyai
aránylagosan és lényegesen nagyobb ösz-
szeggel járulnak hozzá az állam fenntartá-
sához, mint a nagybirtokosok. Magyaror-
szágon a progresszív adózás majdnem tel-
jesen ismeretlen fogalom, de egyébként is
eltekintve a teherviselési arányszám
problémájától: sem a háboruban, sem a
háboru után nm történtek olyan esemé-
nyek, amelyeknek alapján bárki is joggal
állíthatná, hogy Magyarországon a nagy-
birtokos osztály hozta volna a legtöbb ál-
dozatot. Nem mondjuk azt, hogy a világ-
égésben a nagybirtokos osztálynak nem
voltak veszteségei és azt sem mondjuk,
a nagybirtokos osztály nem hozott áldoza-
tot, de az csak kétségtelen talán, hogy a vér-
és pénzáldozatban nem ők vezetnek,
hanem a nép, a kismembek tábora, amely-
nek színe-java fekszik a világ négy sarkán
a tömegsirokban, amely idehaza gyakran
az utolsó fillérért is hadikölcsönbe fektette,
amelynek árvái, rokkantjai és hadiözvegyci
felől nem történt megfelelő gondoskodás,
amelynek kinjára, bajára, jájára sohase jut-
tattak elég gyógyírt, amely ma is szörnyű
küzdelmet viv a létért, a mindennapi falat
kenyerért. Példátlan kitartással, áldozat-

készséggel, önzetlenséggel és bátorsággal
vívta az élet jussáért a harcát a magyar
kis- és középpolgárság, valamint a magyar
munkásság sokmillió serege és egy vesz-
tett háboru után is talpon maradt, hogy
tovább küzdjön és verekedjék a végső
összeomlás réme ellen. És ime, most is
például néhány száz nagybirtokos optánst
kártalanítani fognak, ugyanakkor azonban
ki kártalanítja a megszállott területekről
menekült sok százezer kis „existenciát”,
amelyeket elűldözött az ősi szülőföldről az
idegen zsarnokság és egy-egy vasuti vagon-
ban néhány butordarabon kívül nem hoz-
hattak magukkal semmit, ott kellett hagy-
niok olesó prédaként mindazt a kis vagyon-
kájukat, amelyiket évtizedek keserves,
hangyasorgalmu munkájával gyűjtöget-
tek. Hiszen ezek is optások, ezeknek is
ott maradt mindenük, ezek a névtelen száz-
ezrek is elvesztették javaikat, ezeknek a
szerencsétleneknek csak a koldusbotjuk
maradt meg és ideát a Csonkaországban
előlről kezdhették az egész életüket — ha
tudták. S mi fog történni vajjon a hadi-
kölcsonntulajdonosokkal, akikről az idegen
hódítók nem erőszakkal vették el a javai-
kat, hanem önként ajánlották fel megtaka-
ritott pénzeceiket kölcsönképpen a ha-
zának, amikor lángban állott egész Euró-
pa? Ugyebár a 350 optáson kívül van
még tehát néhány millió olyan magyar, aki
nagyon sokat, vagy majdnem mindenét el-
vesztette és akinek nem fog most jutni egy
árva garas sem az A) kasszából, sem a B)
kasszából.

Várjuk, hogy a miniszterelnök ur rekti-
fikálni fogja a csütörtöki kijelentését, mert
ez a rektifikáció nemcsak jogos, hanem kö-
telező is.

A spanyol diktatura bukása. XIII. Alfonz spanyol király, aki előbb támogatta Primo de Riverát diktátort, most pedig ellene fordult.

Primo de Rivera, a megbukott spanyol diktátor

A bukott spanyol diktátort burkolt módon száműzik és az új kormány mielőbb visszaállítja a régi alkotmányt

Madrid, január 31.
Hire jár, hogy Primo de Rivera tábornokot, a bukott diktátort, akivel szemben most már leplezetlenül megüvívült a konzervatívok bizalmatlansága és a liberális elemek ellen-
szeneve, igyekeznek eltávolítani az országból.

Az eltávolítás formája valami burkolt száműzetés volna; a volt diktátort a Baleári szigetek főparancsnokává nevez-
nék ki hír szerint.

Ez a rendelkezés az Atlanti óceán ismert sziget-
portáira emelné ki Spanyolországból Primo de Riverát, tehát kiesnyben és leple-
zetten megismételné Napoleon elbai száműze-
tését.

Madrid, január 31.
Legközelebb királyi rendelettel fogják fel-
osztatni a nemzetgyűlést, amelynek elnöke, Yanguas volt külügyminiszter ma délelőtt be-
nyújtotta a lemondását. Politikai körökben he-
szélük, hogy a király Primo de Rivera tábor-
nokot a tábornagy rangnak megfelelő törzs-
kapitányi tisztségre fogja kinevezni.

Madrid, január 31.
Tegnap este tartotta első minisztertanácsát az új kormány. A minisztertanácsról kiadott
kommuniké szerint a kormány valamennyi tagja megegyezett abban, hogy mielőbb helyre
kell állítani a régi alkotmányt. A miniszter-
tanács felhatalmazta Berenguer tábornokot, te-
gyen meg minden intézkedést a rend és a
nyugalom biztosítására.

Az új miniszterelnök ma több rendeletet
terjeszt aláírás végett a király elé. Az egyik
rendelet felszólítja a diákságot, hogy szün-
tesse be a sztrájkot. Suerta, a diákegyesüle-
tek száműzött vezére visszatérhet Spanyolor-
szágba. Nagy politikai és katonai amnesztia is
készül. A legközelebbi minisztertanácsot szom-
baton tartják.

A madridi politikai körökben nagy az élénk-
ség. A pártvezérek megkezdtek a feloszlott
pártok újraszervezését. Az új választásokat
júniusra várják. Az alkotmányos parlament
szeptemberben vagy októberben ül össze.

Erről az indítványról Erdélyi Aladár a követ-
kezőket mondotta ma délelőtt:
— Meggyőződésem az, hogy

a hadikölcsönöket okvetlenül valorizálni kell.

Emnek szükségességét már régóta hirdetem,
más kérdés természetesen, hogy a valorizá-
ció milyen mértékű legyen. A hadikölcsön-
valorizációra azonban annál nagyobb szükség
van és e kérdés megoldása annál indokoltabb,
mivel véleményem szerint

sokkal nagyobb áldozatot hozott az, aki
önként, hazafiasan ajánlotta fel vagyonát,
mint az, akitől elvették.

Borbély-Maczkay Emil kijelentette az újsá-
gírók előtt, hogy

feltétlen híve nemcsak a hadikölcsönök
valorizációjának, hanem a hadirokkant-
tak, hadiözvegycik és hadiárvak, valamint
a vitézségi érmesek megfelelő anyagi tá-
mogatásának is.

Ami a vitézségi érmeseket illeti, a kétségtel-
en fennálló pénzügyi nehézségek kiküszöböl-
lése céljából, Borbély-Maczkay Emil memoran-
dumot dolgozott ki és adott át a honvédelmi
miniszternek. E memorandum szerint

a vitézségi érem-pótdíjak megváltására
kiseb külföldi kölcsönt kellene felvenni
és ebben az esetben a kisezüst vitézségi
érem tulajdonosai 900 pengőt kaphatná-
nak, a nagyezüst tulajdonosok 1800 pen-
gőt, az arany vitézségi érem tulajdonosai
pedig 2400 pengőt.

A honvédelmi minisztérium most tanulmá-
nyozza Borbély-Maczkay memorandumát.
A hadifokkantak, hadiözvegycik és hadiárvak
anyagi ellátásának biztosítása ügyében

a szociáldemokrata képviselők ma délelőtt
jegyezték be parlamenti indítványukat,
amelyet a szociáldemokrata pártnak mind a
14 tagja aláírt. Az indítvány úgy szól,

Ha az optások kielégítésére van pénz, juttatni kell a nyomorgó hadirokkantak, hadiözvegycik és hadiárvak támogatására is, hangoztatják az ellenzéken

Budapest, január 31.
Baracs Marcel és Hegyemegi Kiss Pál ma
aláírták Sándor Pálnak és Rassay Károlynak
a hadikölcsönök valorizációjáról szóló parla-
menti indítványát, amelynek
aktualitását most már nemcsak az ellen-
zék, hanem a kormánypárt tekintélyes

része is egyre nagyobb nyomattal han-
goztatja.

Általános az a vélemény, hogy a kormánynak
most már kötelessége ezzel a kérdéssel a leg-
komolyabban foglalkozni, a házelőnség pedig
mielőbb adion alkalmat Sándor Pálnak és
Rassay Károlynak indítványuk megokolására.

Finom szines alacsony és magas sarok minta cipők P 14-50, 17- Turul Cipőgyár részvénytársaság, Piac ucca 63. szám

utasítsa a képviselőház a kormányt, hogy terjesszen elő törvényjavaslatot a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadilárvák anyagi ellátásának biztosítására.

A szociáldemokrata képviselők elhatározták, hogy minden kínálkozó alkalommal meg fogják sürgetni ezen indítványuk napirendre tűzését, mivel véleményük szerint,

ha az optások kielégítésére van pénz, akkor kell jutnia a nyomorgó hadirokkantak, hadiözvegyek és hadilárvák támogatására is.

Ma tartják az OMIKE tea-estet

Az OMIKE teaesetet ma, szombaton tartják meg a Kereskedelmi Csarnok összes helyiségeiben. A pompás mulatságot a kiváló rendező gárda több hetes előkészítő munkálata előzte meg és ez a precíz átgondolt és kivitt előkészítő munkát már eleve biztosította a várható nagy sikernek. A zenét a nagyhírű és közkeletű Bartalis jazz és egy elsőrendű cigányzenekar szolgáltatja. A közönség részére nagy büffét bocsát rendelkezésére a rendezőség. Asztalfoglalás még a mai nap folyamán eszközölendő a Csarnok főpincéjében. A rendezőség kéri, hogy a büffé küldeményeket szíveskedjenek idejében rendeltetési helyére juttatni. Az OMIKE teaeset a farsang egyik legkedvesebb mulatságának ígérkezik, amit előre is 100 százalékos biztosít az OMIKE mulatságok szokásos és magától érthető nagy sikere.

Marion Davies biográfiája dióhéjban

A film első fiatal komikája Brooklynban született és igazi neve Marion Douras. Nyelveket tanulmányozott, de nemsokára a színpad felé irányul minden ambíciója. Nem sikerült azonban rögtön színpadi szerephez jutnia és sokáig manequin is volt. Végre kapott egy helyet egy revü karában, ahol aztán megismerkedett több festővel, akik magazinok címlapjain tették népszerűvé arcát és egyúttal szépségét. Most már maga Ziegfeld is látta, milyen szépség rejlik kórusában és előléptette a leányt. A Ziegfeld rivalda fényéből nem egy leány ugrott Hollywood lámpája elé — így történt Marion Davissel is. — Sokáig komoly szerepeket játszottak vele — ezek közül a „Jolanda” tartozik a legismertebbek közé —, de végre felfedezték komikai talentumát. Utolsó nagy sikerét mifelénk a „Mind szamarak a férfiak”-ban aratta, míg a jövőben a „Hollywoodi rejtelmek”-ben és a „Marianne”-ben fog megjelenni. — Az első filmben megismerkedünk Hollywood összes kulissza-titkaival, míg a második az első filmperegett és Marion már énekel is benne. Marion Davies igazi szöke szépség és arcboréknak üdesege híres; mindazonáltal nem szégyenli, hogy nyáron egy kicsit szeplős.

A derecskei szerenádo szereplőjét szabadlábra helyezték

A tegnapi számunkban cikk jelent meg „A szerenádot adó cigányokra lött egy derecskei intéző”. A cikkben az állt, hogy Pacz Béla gazdasági vizsgálatot a vizsgálóbíró letartóztatta. Már az első nap az eset körülményei tisztázódtak és Preinészberger Jenő központi vizsgálóbíró nem látta szükségét fenforogni Pacz Béla fogvatartására és elrendelte azonnali szabadlábra helyezését.

FEHÉRTÓI

temetkezési vállalkozó DÉGENFELD TÉR 4. SZ. TEMETÉSEI:

Meleg Dániel nyug. ref. tanító, élt 44 évet. Temetése február hó 2-án d. e. fél 12 órakor lesz a Kossuth uccai templomból a református egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth uccai temetőbe.

Pataki Eszter élt 38 évet. Temetése február hó 2-án d. e. fél 12 órakor lesz a Péterfia uccai temető halottasházától a ref. egyház szertartása szerint a Péterfia uccai temetőbe.

Dr. Jánossy Gyuláné előadása a Templomegyesületben

A Debreceni Kálvinista Templomegyesületben Popovits Gyuláné urasszony kezdeményezésére megindult egy szociális előadássorozat, melynek szép eredményei máris láthatók, az első előadás napján. A Kollégium dísztermében szépszámu és előkelő közönség hallgatta meg az első előadást, amelyet Siposs Imre lelkész vezetett be szép imádsággal.

A modern nő a szociális szellem szolgálatában cimmel adott elő érdekesen, színesen külföldi tapasztalatairól dr. Jánossy Gyuláné urasszony, a jótékony mozgalmak kiváló alakja. A modern nő legszebb feladata a szociális munka. Németország városainak, így Hamburgnak is, 4-5 emeletes épületkolosszusokban működő szociális hatóságok vannak. Itt a férfiak vegyészek, orvosok, a szociális munkát azonban nők végzik, akiket 10-15 intézetben

Dr. Jánossy Gyuláné. (A Debreceni Független Újság felvétele.)

képeznek ki a németek. A drezdai szociális asszonyiskola 3 éves, utána még ápolónői iskolát is kell végezni, aztán egy évi praktzis és a gondozónő csak ekkor lép az állam szolgálatába. Általában kilónélkül az iskolák feltelei, de minden iskola 200-300 márka tan-

díjas, csak egy-két állami ingyenes hely van. Az állam helyezi el az iskolát végzetteket, ma Németországban sok ezer ilyen védőnő dolgozik. Minden védőnőnek érteni kell a szegénygondozáshoz s az anya- és csecsemővédelemhez, ápoláshoz is. Ezek a család minden tagjában segítenek. A gondozónők között vannak különböző rangúak s az oberinspektornak például nagy tekintélye van minden hatóság előtt, néha leány és 100 védőnő felett rendelkezik, 1000 márka a havi fizetése, kitüntően öltözik. Svájcban üdül, szaval kulturéletet él. A gazdag német nő viszont áldozatkészségből végzi a szociális munkát, napi 2-3 órát áldozva illetékes rendező programjába az anya- és csecsemővédőotthonban, vagy a szegénygondozóban folyó munkásságot.

Helyen sokoldalúnak kell lennie a magyar nőnek is. Amilyen kedves, új típus a munkás német nő, éppoly szép, hogy a rövidhajú, modern öltözötű nő is behozni tudja, hogy nemcsak a táncra, hanem igazi munkára is való. Ragyogó szervezettel, rengeteg röpíráttal, ismertetéssel végzik a szociális munkát a németek.

Elnöki a kitűnő előadó, hogy Hamburgban, utának utolsó állomásán az egyik hatóság elnökének elmondta véleményét a német szociális munkáról, mire az elnök ezt mondta: — Pár év előtt járt nálunk két ur az önkéntes népjóléti minisztériumának képviselőiben. Ha nekünk annyi hozzáértést és érdeklődést tanusítottak volna, mint a most előttem álló, kis magyar asszony, másképpen állana a magyar szociális munka.

Külföldön 90 százalékban nők végzik a szociális munkát s a magyar nőnek is dolgoznia kell, mert a magyar nemzet jövője és feltámadása szempontjából minden dolgos kézre szűkség van.

Az érdekes, színes előadást mindvégig feszült figyelemmel hallgatta végig a közönség, amely végül lelkesen ünnepelte Jánossy Gyulánét.

Siposs Imre lelkész megható imája után a felgyalást véget ért.

Nagy jelentőségű előadást tartott dr. Révész Imre Nyiregyházán a Leánykálvineumban

Nyiregyháza, január 31. Ha azzal kezdjük beszámolóinkat, hogy a tornaterem ismét zsúfolásig megtelt és hogy ott láthattuk a nyiregyházi reformátusok előkelőségeit — nem mondunk semmi újat, mert a Révész-előadásoknak ez már — azt mondhatnók — szinte hagyományos miliője. A 84. diésért elnéklésével kezdődött a vallásos délután, majd dr. Ferenczy Károly olvasott ígét (Éf. 4. 1-16.) és imádkozott alázatos buzgósággal. Ezután Kenyherz Boriska IV. polg. oszt. tanuló szavalt el értelemesen Gárdonyi Géza: Virágvasárnap legendája című bibliai témájú versét. A követség műsorszámát a Dobai nővérek triója volt. A leheltszerűen finom Schumann-dal áhítata melege közvetlenséggel fogta meg a hallgatóság lelkét s ha azt mondjuk, hogy a trió zenei előadása Sziltha Joli kifogástalan harmónium kíséretével a Leánykálvineum műsorszámait közt a legelőkelőbbek közé rangsorolandó, a hallgatóság egyértelmű közhangulatát tolmácsoljuk. Dr. Révész Imre a január 18-iki előadásának premisszáiból indult ki. Ez alkalommal láthatatlan és látható, az igaz és nem igaz egyház attribútumaival foglalkozott. A tétel a teológiának is elég kemény diója, de dr. Révész Imre fölényes tudása oly biztos kézzel nyult bele a tétel körül évszázadok óta gomolygó ellentmondások, tévedések és hamis tanítások káoszába, hogy a Leánykálvineum nem theologus hallgatósága is feszült figyelemmel és el nem lankadó érdeklődéssel kísérte és követte a veszedelmes mély szakadékok és szédítően magas hágók utján az előkelő vezetőt a teljes megértés nagyszerű kútjához. Az előadás menetét a következőkben vázolhatjuk: A keresztény emberre nem esetlegesség az, hogy beletartozik-e az egyházba vagy nem. Az egyházban hinni épen annyi, mint hinni a Szentháromság egy örök Istenben. Az egyház Isten, test és szöveg, tehát élő organizmus és annak tagjai Krisztuson építenek. Krisztussal

énekel és Krisztusból táplálkoznak; ez a bibliai értelme az egyházban lételemek. Ha most továbbmenőleg az egyház jellemvonásaival akarunk megismerkedni, itt sok nyílt és elmérgesedett kérdéssel találkozunk, amelyeknek megoldása nagyon egyszerű a bibliai alapon. A megismerés olyan van, hogy a vitatkozó felek nem állanak közös alapon. Az egyház egyik jellemvonása az, hogy láthatatlan. Az egyház a maga bibliai lényegében, krisztustesti mivoltában csak láthatatlan lehet. További attribútumai, hogy egy, szent és közönséges. A keresztény jelző plonazmus, mert, hogy az egyház keresztény, az éppen annyira természetes, mint ahogy a zsinagóga zsidó. Az egyház egy, mert Krisztus egy, akinek az egyház teste, mint ahogy Pál apostol mondja az Efezusi levél 4. részének 4. és 5. verseiben. Amilyen egy, olyan szent, mert az Isten választottaitól, az ő örök és diésőséges céljaira felretettekből áll. Az előbbiekből következik, hogy közönséges. Itt a „közönséges” szónak ne a mai értelmére gondoljunk, amely az „ünnepi”-nek és a „rendkívüli”-nek az ellentéte, hanem arra a régi értelmére, amelyet a mi kálvinista őseink és ezek között az olyan nagyok is, mint Méliusz, büszkén használtak, hogy t. i. egyetemes, vagyis az egész világra kiterjedő, másként — katolikus! Igenis, mi vagyunk a szó igazi értelmében a katolikusok, akik emellé nem tesszünk sem helynévi, sem nemzeti korlátozó jelzőt, mert ezzel a szó valódi értelmét tennek semmivé. Az egyház ezen jellemvonásait érzékileg nem lehet megállapítani, ezek csak a hit tárgyai lehetnek, azért van az ősi hitvallásainkban az, hogy „hiszek egy közönséges anyaszentegyházban”. Az igazi egyház a maga valódi lényege szerint — láthatatlan. Ezzel azonban nem úgy vagyunk, mint Swift, Gulliver utazásának levegőben lebegő városával, ahová csak a kiváltságosok juthatnak fel és ahol a tudósok végzik a maguk elvont csillagászati szá-

A Debreceni Független Újság példányonként vásároló 25 szelvény és 1 pengő KÖLCSÖNKÖNYVTARAT

Damiao Berenguer tábornok, az új spanyol miniszterelnök, akit elődje, Primo de Rivera diktátor sokáig börtönben tartott.

mitásait, nem törődve a lent levőkkel. A Krisztus egyházja nem ilyen elvont szósziget. Ahogy emberit, látható testbe öltöztette a mi mennyi atyánk az Ó Szent Fiát, az egyházról is azt akarja, hogy öltözzön testbe, hogy az Ó országának élőképűl szolgáljon ebben az elfordult világban, hogy legyen az új világok magába záró Nőé barkedje, addig is, míg eljövend az új éggel és új földdel a Krisztus teljes és diadalmos királysága. Ez a földi egyház nem lehet sem egy, sem szent, sem közönséges. A földi, látható egyház sok — népek, korok, országok és teológiai felfogások szerint. Ezeknek a sokaságában van benne a láthatatlan egyház. Ez nem szent. A gyalombor (Máté 13. r. 24. és 48. vers) és a konkolyos buzaöldhöz hasonlít (Máté 13. r. 24-30. vers) ahol a kiválóatásig, illetve az aratásig együtt vannak a jók és a gonoszok. Az egyetemesség (katholicitás) sem állapítható meg tapasztalattal, mert ez patkularizmust és szembenálló feleket mutat. Itt a melegágya és a keserűgyökere a római egyház eltévelyedéseinek, amelyek a Krisztus egyházával szemben a római tartia egynek, szentnek és közönségesnek, amit bibliai alapon mondani nem lehet. A láthatatlan azonban a láthatóban benne van, mint a testben a lélek, mint a szemben a napfény, mint a testben az ideg s az idegben az akarat. S a látható egyházak bármily vegyes társaságok is, mégis az igazságunk oszlopai és erősségei. A láthatatlan egyház-tagjai beletartoznak a láthatóba. Itt a bibliai példákra hivatkozott az előadó. Corneliusra és a tömlöctartóra s Gárdonyinak Szent Péter és az örök versengéséről szóló elbeszéléssel világította meg — szinte kézzelfoghatólag — a nagy igazságot, hogy az Isten munkája kegyelmi munka. Majd arról szólt, hogy az egyház anyja. Kálvin János és Augustinus egyetemes megállapításával érvel, mely szerint „nem lehet az Isten atyja annak, akinek az egyház nem anyja (Habre non potest patrem Deum, qui non habet ecclesiam matrem)”. Az egyházba bele születünk s amint anyánkat, úgy egyházunkat sem választhatjuk meg. Mi csak elfogadhatjuk hálaival, hogy az Isten nekünk egyházat adott. Az igaz egyházat azonban keresnünk kell! A látható igaz egyház ismertető jegyeiről szólt még dr. Révész, amelyek a hamisítatlan Igehirdetés, ennek hitelűl a Krisztustól adott sacramentumok tiszta kiszolgáltatása és a belső fegyvelem. A római egyháznak itt többlete, hogy az egyházon szerintők, Krisztus földi helytartója uralkodik, az evangélikusoknál pedig hiányzik a fegyvelem jelentőségének helyes értékelése. Aki megismeri a világosságot — kövessék! A hitűség meggyőződéstől átfutott, emelkedett szózatával fejezte be dr. Révész hatalmas előadását. A vallásos est a 138. zsolttal elnéklésével ért véget.

A Debreceni Független Újság előfizetői és példányonként vásároló jelentős kedvezményel használhatják a Debreceni Független Újság Kölcsonkönyvtarát.

17. szám

Ujdság... 26 színes képek

ok, az új spanyol... Primo de Rivera

...többször tartott.

...levélkkel. A Krisz-

...elvonult uszósígt.

...ste öltöztette a mi-

...ent Fiát, az egyház-

...tsón testet, hogy az

...szólóaljon ebben az

...gyen az új világot

...addig is, míg eljő-

...lddel a Krisztus tel-

...ga. Ez a földi egyház

...szent, sem közön-

...nyháza sok - népek

...góiáji befogások sze-

...ban van benne a lat-

...szent. A gyalombor-

...és a konkolyos

...13. r. 24-30. vers-

...ve az aratásig együtt

...szok. Az egyetemes-

...apítható meg tapasz-

...larizmust és szem-

...melegégya és a

...egyház eltávolítá-

...us egyházával szem-

...kentek és kö-

...alapon mondani nem

...onban a láthatóban

...ben a lélek, mint a

...t a testben az ideg s

...s a látható egyházak

...ok is, mégis az igaz-

...ségei. A láthatatlan

...nak a láthatóba. Itt a

...zott az előadó. Cor-

...tóra s Gárdonyinak

...versengéséről szóló

...meg - szinte kézzel

...asszonyt is megmérge-

...A mai pörben Varga Pálné Hermann

Verona volt a koronatanu, aki a mérgezés ide-

jén, mint 13 éves kisleány, cseléd volt Orbá-

néknál. Elmondotta, hogy 1914 tavaszán, tizen-

három éves korában került Orbánékhoz, mint

cseléd. Állandóan a házaspárral egy szobában

aludt, kivéve Orbán Aron halálának éjszaká-

ját. Cívódást a házastársak között nem tapaszt-

alt, de nem látott családi szeretetet sem. Erre

a következtetésre kellett jutnia már csak azért

is, mert

észrevette, hogy amikor a férj nem volt

otthon, egy fiatalember járt az asszony-

hoz, akivel szerelmeskedett.

Felemelik három városi kislaká- sos bérház lakbéréit

Debrecen város törvényhatósági bizottsága tavaly elhatározta, hogy a Dobozy ucaai, Hajnal ucaai és a Szoboszlói uti városi kislaká- sos bérházak lakásainak bérét akkor, amíg a jelenlegi szerződések lejárnak, 30 százalékkal felemeli. Az időközben megíreseedett la- kásokat már ilyen felemelt lakbér mellett ad- ták ki, most pedig, tekintettel arra, hogy a szerződések általában május elsején lejárnak,

akkor megtörténik az általános lakbéremelés. Ez az intézkedés körülbelül 80 családot érint, nagyrészt tisztviselőket és a középosztály sze- gényebb rétegéhez tartozó egyéneket. A há- rom kislakásos bérház lakói bir szerint ak- cióra készülnek, hogy a régi lakberek marad- janak érvényben, azzal az indoklással, hogy a jelenlegi viszonyok között 30 százalékos bér- emelés igen súlyosan érinti őket.

Csendes ülés volt pénteken a parlamentben

„Ha a fővárosi törvényjavaslatból törvény lesz, akkor a mult századbeli klikkuralom lép ismét életbe annak minden kapzsiságá- val és korrupciójával“

Budapest, január 31. Almásy László elnök 10 órakor nyitja meg az ülést.

Rothenstein Mór szólal fel elsőnek az elnöki előterjesztések után a fővárosi törvény- javaslat folytatódagos vitájában. Azzal kezdi, hogy a tegnapi ülés után most bekövetkezett a reakció és ez jellemzi az egész rendszert. A javaslat nem reform, mert visszafejlesztést hoz. Részletesen kritizálja a törvényjavaslat intézkedéseit. A javaslatot nem fogadja el.

Malasits Géza a következő szónok: A mai általános gazdasági válság idején gazda- sági jellegű javaslatokat kellene tárgyalnia a Háznak. Ehelyett azonban az történik, hogy a Ház a katonai büntetőtörvénykönyv reform- járól szóló javaslatot tárgyalja, amelyből a leg- sötétebb reakció árad, azután meg apróbb ja- vaslatokkal jött ide, most pedig a fővárosi törvényjavaslatot tárgyalja, amelyből ugyan- csak nem lesz kenyer. Ezután az autonómia kérdésével foglalkozik.

Scitovszky belügyminiszter közbeszól: Tessék megnézni, mit csinálnak Berlinben. Fel- függesztették Berlin pénzügyi autonómiáját.

Malasits Géza (Scitovszky belügyminisz- ter felé): De az általános titkos választójogát nem függesztették fel.

Bódy Ernő: Sikkasztó tisztviselők minde- nyütt vannak, de elsikkasztott választójog csak

Magyarországon van. (Zaj, az elnök csenget.)

Malasits Géza: Az autonómia megcsor- bitását kifogásolja beszéde további során. Van autonómia - ugymond -, de csak akkor, ha a kormány kívánságait teljesítik.

Ez a törvényjavaslat a kurzus uralmának a betetőzése.

Meskó Zoltán: Hol van már a kurzus? Rothenstein Mór: Hol van? Nézzte meg önmagát!

Malasits Géza: Ha ebből a javaslatból törvény lesz,

a mult századbeli klikkuralom lép ismét életbe,

annak minden kapzsiságával és korrupciójával. A törvényjavaslatot nem fogadja el.

Bud János kereskedelmi miniszter ezután két törvényjavaslatot és két jelentést nyújt be.

Az ellenzékek nagy zajjal kijérik a keres- kedelmi miniszter előterjesztéseit.

Kabók Lajos: Mi lesz a munkanélküliek- kel és a közmunkákkal?

Farkas István: Hágában eladták a köz- munkákat.

A Ház legközelebbi ülését február 4-én, ked- den délelőtt 10 órakor tartja a fővárosi tör- vényjavaslat folytatódagos vitájának napirend- jével.

Az ülés délután két órakor ért véget.

Életfogytiglani fegyházra ítélték egy asz- szonyt, aki vadházastársát és férjét arzénnel megmérgezte

Zalaegerszeg, január 31. A törvény- szék ma tárgyalta Orbán Aronné ügyét, akit azzal vádolt az ügyészség, hogy férjét 1914-ben megmérgezte.

Orbán Aronét a bíróság 1927-ben elítélte 15 évi fegyházra, mert vadházastársát, Német Ferencet ugyancsak arzénnel megmérgezte. Az orvoszakértők s a Vegyészeti Intézet szerint teljes bizonyossággal megállapítható volt, hogy Orbán Aron halálát a gyomorba jutott arzén okozta s a holttestben talált mérég elegendő volt ahhoz, hogy halált okozzon.

Orbán Aroné a vadházastárs megmérgezés- sén kívül 1928-ban is elítélte 15 évi fegyházra, mert rábizonyult, hogy Molnár Ferencné nevű asszonyt is megmérgezett arzénnel.

A mai pörben Varga Pálné Hermann Verona volt a koronatanu, aki a mérgezés ide- jén, mint 13 éves kisleány, cseléd volt Orbá- néknál. Elmondotta, hogy 1914 tavaszán, tizen- három éves korában került Orbánékhoz, mint cseléd. Állandóan a házaspárral egy szobában aludt, kivéve Orbán Aron halálának éjszaká- jat. Cívódást a házastársak között nem tapaszt- alt, de nem látott családi szeretetet sem. Erre a következtetésre kellett jutnia már csak azért is, mert

észrevette, hogy amikor a férj nem volt otthon, egy fiatalember járt az asszony- hoz, akivel szerelmeskedett.

Orbán Aron panaszkodott neki, hogy a fele- sége el akarta tenni őt láb alól. Orbán Aron elmondotta még neki, hogy rétesében és pala- csintájában már tüt is talált. Ezért őt (Her- mann Veronát) is kérte, hogy vigyázzon rá.

Az elnök kérdésére elmondja tanu, hogy Or- bán Aron nem szokott volt feküdni és bete- geskedni és nem is panaszkodott, hogy fáj a gyomra. Ezt csak a felesége állította.

Csak a halált megelőző délelőtt láttam - mondja -, hogy Orbán a gyomrát fájlalja és lefekszik. Be is mentem a beteghez, aki akart valamit mondani, de ekkor belépett az asz- szony, mire nem szólt semmit. Ezen az estén Orbáné a konyhába küldött aludni. A szokat- lan helyen azonban nem ment az alvás. Később

Orbáné kijött és kért, hogy segítsék férjét az ágyra tenni. Bementem és láttam, hogy

Orbán a földön fekszik, hörög és eszmé- letlen.

Orbánéval feltettük az ágyra, azután vissza- mentem a konyhába. Később Orbáné kijött és mondta, hogy meghalt a férje és kért, hogy hívjam a rokonokat.

Elnök: Orbáné hogyan viselkedett a hal- lálesetkor?

Tanu: Jajgatott, mintha el akart volna ájulni, de könnyet nem láttam a szemében.

Az elnök ezután Orbánéhoz intéz kérdést a tanuyallomásra vonatkozólag. Orbáné kijel- lenti, hogy a vallomás nem igaz és Hermann Veron csak bosszúból vall ellene. Veron, mi- kor szolgálatba állt, szerelmi viszonyt folyta- tott Orbáné testvérel. Ez neki nem tetszett, meg is prongatta és elküldte. Hermann Veron ezért haragszik rá. Vallomásának igazolására több tanura hivatkozott, de

kiderült, hogy ezek már mind meghaltak. Hermann Veron Orbáné vallomására kijel- lenti, hogy meg mer esküdni, hogy

becsületesen ment férjhez és nem ismert férfit esküvője előtt.

Orbánétól azért ment el, mert az asszony férje halála után szerelmi viszonyt folytatott egy férfival és többször a másik szobába ment éjjel, ő pedig

félt egyedül aludni abban a szobában, ahol Orbán meghalt,

Hermann Veront vallomására megesketik, amiért a védő semmisségi okot jelent be.

Tóth Gyula földműves kinnalgatása követ- kezik, aki öt évig volt Orbánéknál alkalmazá- sukban és akit a védelem Hermann Veron val- lomásának megcáfolására idéztetett meg. A tanu rögtön kijelenti, hogy

Hermann Veront nem ismeri, soha nem is látta,

mert abban az időben, mikor ez Orbánéknál

Minden árut eladunk minden elfogadható árban.

Árusítás már csak rövid ideig, amíg a készlet tart.

SPIRA és BEREGI

DEBRECEN, PIAC UCCA 45.

volt, ő Budapesten katonáskodott. A védelem erre el is áll Tóth kihallgatásától.

Ezután az elnök iratokat ismertet.

A perbeszéd után a bíróság övezgy Orbán Aronét bűnösnek mondotta ki szándékos em-

berölés büntetésében és ezért

életfogytiglan tartó fegyházra és 10 évi hivatalvesztésre ítélte.

Az ítélet ellen a vádlott, a védő és az ügyész felebbezést jelentettek be.

Mindenki ott legyen vasárnap a Görbe Éjszakán

Pompás műsor várja a közönséget - Fellépnek Somogyi Nusi, a fővárosi operettprimadonna, Ferenczy Károly, a budapesti Városi Színház komikusa, Erkel Gabi, Hermann Mancsi, Voith Ilonka, Misogáné Barna Anci, Sugár Misi, Krompachi István, Erdődy Kálmán debreceni színművészek - Móricz Zsigmond a kiváló író is megjelenik az újságírók nagyszabásu farsangi mu- latságán - Páratlan mulatságok sorozata este nyolc órától reggeli hat óráig

Holnap, vasárnap este nyolc órai kezdettel zajlik le az idei szezon nagyszabásu farsangi mulatsága, a „Görbe Éjszaka“. Olyan szóra- kozási alkalom várja itt a közönséget, mely egy szezonban csak egyszer akad. A cél az, hogy a mai nehéz idők gondját, baját legalább egy éjszakára fejtse el a közönség és a bé- kebeli háli éjszakák varázsát hozzák vissza az Arany Bika dísztermébe.

A mulatság tisztai jövedelme különben jóté- kony, illetve szociális célt szolgál, amennyiben az esetleg mutatkozó tiszta haszon az újsá- gírók segélyalapjára szolgál. Erre pedig ugyan- csak rá vannak szorulva a nehéz sorban lévő újságírók, kik szintén érzik a nehéz gazdasági helyzetet és akik között sok az állásnélküli.

Ez a körülményt méltányolja Móricz Zsig- mond, az országos híri író is, aki vasárnap éppen Debrecenben tartózkodván, szintén fel- keresi az újságírók mulatságát és amennyiben mód kínálkozik rá, autogramokat ad a meg- jelölt jótékony célra való tekintettel. A ren- dezőség a város notabilitásaihoz és jómódu polgáraihoz tiszteletjegyeket küldött és ezen jegyek megváltása szintén a fenti jótékony célt szolgálja.

A nagyszabásu mulatság egyébként teljesen párisi hangulatot fog vinni az Arany Bika dísztermébe. Szébbnél-szebb jelmezesek, rag- gyogó nők fel és alá hullámlása, szerte rep- pillő hólabdák, felszálló léggömbök, konfetti és szerpentin esata adják meg a színes ke- retét ennek a mulatságnak.

A kezdet nyolc órára van hirdelve és a tulzsuftolt program miatt ajánlatos, hogy a kö- zönség idejében eljőjön. Kabaréműsor vezetí be a szórakozások sorozatát, ebben a műsor- ban ugy a komoly, mint a nevetető művészet képviselve van. Mint már említettük, a mű- sorban fellépnek Somogyi Nusi, a Király szin- ház primadonnája, Ferenczy Károly, a buda- pesti Városi Színház komikusa, Voith Ilonka operatőrnő, Erkel Gabi, a Csokonai-színház primadonnája, Hermann Mancsi, Misogáné Barna Anci, Krompachi István, Sugár Misi, Erdődy Kálmán, a debreceni közönség kedven- cei. A kabaré már maga olyan teljesítmény lesz, mely egy önálló estélyt képezhetne. Azonban azon kívül még sokféle szórakozás várja a Görbe Éjszaka közönségét. Az általá- nos táncos Rácz Károly cigányzenekara és a kitűnő Ufa jazzband szolgáltatja a zenét. A műsor után kezdetét veszi a jelmezesek felvo- nulása, a legszebb és legötletesebb jelmezesek jutalomban részesülnek. A folyosókon lesz el- helyezve a zsákmacska játék, a juksz tár- gyak sátora, tenyerjőnő és kártyajőnő sá- tora és állandóan folyik majd a léggömb, hó- labda, szerpentin és konfetti esata.

Ejfélokor megkezdődik az ideálverseny és szépségverseny. Különösen nagy érdeklődés fog megnyilvánulni a Miss Debrecen válasz- tása iránt, a győztest a farsangi koronával ünnepelesen megkoronázzák és fényképét az összes lapokban közölni fogják.

A mulatság alkalmával jelenik meg az Uj-

ságírók Újságja, rendkívül érdekes tartalom- mal, mely husz fillérért számonként már a bál alatt kapható lesz. A rendezőség kéri a höl- gyeket és urakat, hogy lehetőleg jelmezen jelenjenek meg, így elkerülük a drága báli toa- lettekkel járó kiadásokat.

A mulatságra a jegyek korlátlan számban válthatók előre is, a Mélinusz és Hegedűs és Sándor könyvkereskedésekben, valamint az Arany Bika halljában, ugyannott kaphatók a páholyjegyek is, melynek ára 4 személyre 15 pengő, hat személyre 20 pengő. A személyre szóló jegyek árai aránylag igen alacsonyra van megszabva: Elsőrendű ülőhely 3.50, má- sodrendű ülőhely 3, harmadrendű ülőhely és erkély 2.50, egyszeri belépti jegy, műsor alatt nem ülőhelyre szóló 2 pengő, az összes adók beszámításával. Akik a színház után akarnak eljönni a Görbe Éjszakára, azok kedvezmé- nyes áru jegvet kapnak, miután az újságírók- nak nem lehet célja az, hogy a közönséget elvonja; a színházi közönség, mint értesülünk, az egész társulattal együtt átjön a Görbe Éj- szakára.

Sikkasztásért és lopásért hat hónapra ítélték egy szabósegédet

A debreceni törvényszéken pénteken délelőtt tárgyalták S o ó s Béla 23 éves szabósegéd bűn- ügyét, aki ellen sikkasztás és lopás miatt in- dult meg az eljárás. A vád szerint a szabó- segéd, aki Szabó József hajduszoboszlói sza- bónál dolgozott, behatolt a gazdája szobájába és órárt, gyűrűt, ruhaneműt lopva megszökött. A lopott értékeket 800 pengőért eladta. Deb- recenbe jött és itt V é r t e s s y István kerék- párkereskedőtől 240 pengőért vásárolt egy ke- rékpárt részletre. A részleteket nem fizette és eladta a gépet 30 pengőért. A törvényszék a szabósegédet hat hónapi börtönrre ítélte.

Alba herevege, Don Carlos, a spanyol király testvére, aki elősegítette a diktatura bukását és aki most külügyminiszter lett.

Ujdság... 26 színes képek... 1930 február 1.

Elérkezett az ideje annak, hogy a kormány nagystilű gazdasági lépéseket inauguráljon -- mondta Bethlen gróf a Lloyd társaság lakomáján

Budapest, január 31. A budapesti Lloyd társaság ma este bankettet rendezett a társaság palotájának dísztermében gróf Bethlen István miniszterelnök tiszteletére. A miniszterelnököt megérkezésekor báró Kohner Adolf és Vészi József fogadták. Vacsora után Kohner Adolf báró a kormányzót köszöntötte fel elsőnek, majd Egrý Aurél hosszabb beszédben méltatta Bethlen politikai pályafutását egészen a hágai konferencia eseményéig.

— Lehetséges — agymond — hogy Párisban még erős harcok előtt állunk, de a szerződésnek lényege biztosítva van.

Bethlen István gróf válaszában hangsúlyozta, hogy nem győzelmi tor a mai vacsora, mert hiszen a magyar delegátusok nem mint győzők mentek Hágába, hanem mint legyőzöttek és szereplők az volt, hogy az adott körülmények között az országot egy nagyobb

veszélytől mentik meg még áldozatok árán is. A hágai egyezmény pozitív eredménye az, hogy az ország visszanyerte nagykorúságát. Ezzel a nagykorúsággal élni óhajunk.

Hangsúlyozta, hogy a józan, de okos és feyelmzett optimizmus szöszölvője. Elkövetkezett az ideje annak, hogy a kormány nagystilű gazdasági lépéseket inauguráljon. Most, amikor szabad perspektíva áll előttünk, ezt kötelessége kihasználni a magyar kormánynak, de vállalva minden gazdasági ágazatnak is. A kormány ennek a politikának megvalósítása érdekében rendelkezésre bocsátja magát és meggyőződése, hogy ezt a gazdasági újjáépítést is győzelemmel fogja keresztülvinni.

A miniszterelnök beszéde után a gazdasági érdekképviseletek vezetői üdvözölték a miniszterelnököt.

Ma van a Fehér Artur szavaló előadása

A nagynevű művész pénteken délben érkezett Debrecenbe

Ma, szombaton fél 7 órakor az izr. hitközség tanácstermében kezdődik a zsidó reálgimnázium irodalmi délutánja, amely iránt egészen szokatlan arányokban nyilvánul meg a közönség érdeklődése. Ez a fokozott érdeklődés, amely rendkívüli, épp oly természetes, hiszen az irodalmi délután főszereplője nem kisebb ember, mint Fehér Artur.

Fehér Artur neve régóta ismert és tisztelt Debrecen közönsége előtt is, de Fehér Artur hangját, ezt az érces, tömör erejű és mégis hallékony, ezt a szenvedélyektől fűtött és mégis gyöngéd árnyalatokra képes hangot, a magyar versnek ezt a tökéletes hangszerét ma, a zsidó reálgimnázium irodalmi délutánján lesz alkalma hallani a debreceni közönségnek.

Fehér Artur ezúttal mint zsidó művész jön

Debrecenbe, apostolaként a zsidó vallásos érzésnek és a héber költészetnek. Műsorán szerepelnek a bibliai költői szépségű helyei, a középkori héber költészet gyöngyei, a magyar zsidó költők: Kiss József, Patai, Szép Ernő, Szabócsi legszébb és legnépszerűbb versei, de mindezekben kívül külön részet az előadásnak azoknak a költőknek szenteli, akik mint *Bialik*, *Hamli*, *Morris Rosenteld* a héber irodalom reneszánszát jelentik.

Az irodalmi délutánt dr. Kardos Albert igazgató nyitja meg. Megnyitó beszédében a magyar zsidó költészet problémáit fogja tárgyalni. A műsor értékes száma lesz az a klaszikus zenedarab is, melyet a reálgimnázium kamara-együttese ad elő.

Beszélgetés a Nobel-díjas Thomas Mannal

„Európa nem pusztulhat el“ — Nem hiszem az egyes lélek halhatatlanságát — mondta a híres író

Színhely: Thomas Mann-nak, a „Buddenbrooks”, a „Varázshegy”, a „Halál Velencében” szerzőjének kerttel övezett otthona Münchenben.

Mann (fáradt, lágy hangon): Attól tartok, hogy fáradtan talál. Tulsokat dolgoztam, Félek, hogy beszélgetésünknek én fogom több hasznát látni, mint ön.

En: Remélem, hogy kimerültsége mulékony. Nem a nagy unalom az, ami a szellemi életet élő embert a haldokló civilizáció alkonyán meglepi. Talán ön is tart attól a veszedelemtől, mint honfítás, Spengler, hogy a nyugati világrész pusztulás előtt áll?

Mann (felfigyel, a fáradtságnak már nyoma sincs rajta): Nem. Szívennek minden rostjával optimista vagyok. Európában és mindenütt a világon dinamikus erők dolgoznak és viharos előretörés folyik. Az élet állandóan magától újul meg, úgy, mint egy óriáskigyó, amely vedlik. A világháború, az esztelenységnek ez a rettenetes nagy kitérése, a rombolás mellett, amelyet végzett, sok öreg pókháló is leszakított. A levegő tiszta, szabadabban tudunk lélegzeni. Új világot látok, amely a mult romjain emelkedik és új nemzedéket.

En: Azt hiszem, hogy csupán kibujunk az egyik iga alól, hogy másikba hajtsuk nyakunkat. A hagyományok zsarnokságától megszabadulva rabszolgáivá leszünk a gépnek.

Mann: Igaz. Edison valamennyiünket a lámpa rabszolgáivá tett. A modern civilizációnak meg van a hajlama arra, hogy standardizálja és gépiessé yálják. Az ember lelke mégis győztesen kerül ki a harcából.

En: Az egyes egyén lelke talán megmenekül a gép korszakában, de mi történik egy-egy egész nép lelkével?

Mann: A nép lelke mindig önmagától nyilatkozik meg. A standardizálásnak nem lehet olyan foka, amely egy népet, vagy egyent megsemmisítene. A bajor parasztot soha sem lehet úgy, mint egy értékpapírszelvényt, egy pomerán paraszttal felcserélni. A kentuckyi

benszülött mindig olyan egyéniség marad, amely megkülönbözteti őt a newyorkitól.

En: Gondolja-e, hogy Európa népei között valaha is annyira eltűnnek az érdekelletétek, hogy Páneurópa több lesz egy álomnál?

Mann: Páneurópa a jellegzetes népi sajátosságok feladása nélkül is elképzelhető. Az Egyesült Államokban a legkülönbözőbb népfajok egyetértésben együttműködnek. Semmi oka annak, hogy az óceán innesső partjain élő rokonaink ne vonják le ebből a tanulságot.

En: Megmentik-e majd az Európai Egyesült Államok az európai civilizációt?

Mann: Európa nem pusztulhat el. A mindenségben érvényben van a fenmaradás törvénye, amely nem engedi meg, hogy egy nemzet, egy nép elpusztuljon, amíg hivatását be nem fejezte. Valahányszor erre a törvényre gondolok, soha nem veszem el a hazámba vetett hitemet. Volt idő, amikor a társadalmi és politikai hatalmak életerejét lebecsültem. Ma már rájöttem, hogy a szociológia és politika az az alap, amelyen az élet felépül.

En: Mit jelent ez: világszellem?

Mann: Értelmünk és álmaink összességét.

En: Korunkban kik annak legnagyobb prófétái?

Mann: Nietzsche, Wagner, Schopenhauer, Freud, Einstein.

En: Melyik a legnagyobb?

Mann: Kétségtelenül Nietzsche.

En: Hiszi ön, hogy a lélek tovább él a halál után?

Mann: Nem hiszem az egyes lélek halhatatlanságát. A halál a fogságból való szabadulás. A világszellemmel való új egyesülést jelenti, az anyaggal körülvetett cselekvőörö visszatérését az eredendő forráshoz. A szikra visszapattan a lángba. A halál megszabadít bilincseinktől, de megsemmisíti egyéniségünket. Minden életnek — legyen az bármilyen intenzív, bármilyen tapasztalt — korlátozott az életképessége.

En: Mennyiben fogja az új pogányság a művészetet befolyásolni?

ÁLLANDÓAN CSAPOLVA ANGYOL KIRÁLYNŐBEN

Mann: Új művészet lesz, amelyből hiányozni fog a bűn tudata.

En: Amikor egy új regényében egy új jellemet rajzol, valamilyen határozott szabály szerint dolgozik, mint amilyen például Poe: „A kompozíció filozófiája”?

Mann: Ó nem. A cselekmény és a jellemek bizonyos tekintetben a tollam alatt nőnek, mint a csecsemők. Nem elég életet adni nekik. Ha megszülettek, fel kell őket nevelni. Néha

meg is kell verni őket. Ha jól gondjukat viseljük, a legcsekélyebb véletlenből is könyv fejlődik.

En: Még egy kérdést engedjen meg. Milyen hajtóerő bírja az irodalmi munkára?

Mann: Valami homályos alkotási kényszer. A kitalálás olyan, mint ahogyan a selyemhernyó sző. Azért írok, mert muszáj.

G. S. V.

A rádió jövedelmezőségének figyelembevételével kell szanálni a színházat

Egy miskolci szerkesztő indítványa a magyar vidéki színházat felsegítésére

Miskolc város színházi bizottsága *Hodobay Sándor* dr. polgármester elnökletével csütörtök délután 4 órakor a városi háza kistermében az új közigazgatási törvény értelmében — zárt ülésben tárgyalta a napirend pontjait. Az ülésnek egyik érdekes anyagát *Fehér Ödön*nek, a *Reggeli Hírlap* felelős szerkesztőjének a vidéki színházak válságát tárgyaló és a segítség módjait kutató és megjelölt indítványa szolgáltatta. *Fehér Ödön* ugyanis a következő indítványt nyújtotta be — a polgármester utján — Miskolc város színházi bizottságához:

— A vidéki színházat olyan súlyos viszonyok között van, hogy fenmaradása a legbizonytalanabb. A színház fenntartásának egyetlen komoly módja a közönség érdeklődése. A közönség azonban ma szegény és nem képes a színházi helyáratokat megfizetni. Ha pedig a színházak igazgatói lényegesen mérséklék a helyáratokat, ez esetben joggal lehet attól tartani, hogy a társulatok nívója lecsökken, aminek a következménye szintén káros lenne a színház látogatottságára. Különösen pedig, Miskolcra nézve a helyzetet, elsősorban a színházi bizottságnak a kötelessége meglátni azt a küzdelmet, amelyet a színház a maga életéért folytat és elsősorban a színházi bizottság kötelessége kutatni a módokat és lehetőségeket, hogy a színházon segíteni próbáljon.

— Általában az a panasz a színházak részéről, hogy a rádió szaporodása a színházaknak nagy károkat okoz. Ez letagadhatatlan tény is, mert hiszen különösen a téli rossz időben sokkal inkább otthon hallgatják rádióból a fővárosi és külföldi nagy színházi előadásokat, semminthogy elmenjenek a színházba. Akármilyen alapos is azonban az az állítás, ennek még sem lehet az a konklúziója, hogy tehát a rádió ellen harcot kell indítani. A rádió a kultúra fejlődésének a legnagyobb vívmánya, olyan nagy érték az emberiség haladásában, hogy elönytől a színházak legsúlyosabb kárát sem lehet felmérni. A rádió tovább halad a maga diadalmas útján és ha valóban árt a színházaknak, akkor további fejlődésében végzetes lesz a színházak sorsára.

— Önként kínálkozik tehát a gondolat, hogy a színházak megmentését a rádió felhasználásával kell keresni. És pedig nem magának a készüléknek a felhasználásával, hanem annak a jövedelmezésnek az igénybevételével, mely például nálunk Magyarországon a postát illeti meg rádióelőfizetések címén. Csonkamagyarországon többszáz ezer előfizető van. A havi előfizetés 2.40 pengő. Ez azt jelenti, hogy jóval több mint félmillió pengő havi bevétele van a postának a rádió előfizetőktől. Javaslatom az lenne, hogy kezdjen a színházi bizottság, illetve Miskolc törvényhatósági bizottsága országos akciót arra nézve, hogy keressék meg a kereskedelmiügyi minisztert aziránt, hogy a rádióelőfizetések címén befolyó összegből bizonyos rész a vidéki színházat megsegítésére használtassék fel.

— Akár a mostani előfizetési díjakból, akár pedig olyan módon, hogy esetleg havi 10–20 fillérrel emeljük az előfizetési díjakat, amely esetben igen jelentékeny összeg állna a vidéki színházak rendelkezésére, mert az az állapot, hogy a város tartsa életben a színházat szubvenciókkal és egyéb segédységekkel, sokáig nem maradhat meg, miután a városi polgárság teherbíróképessége is a végkimerülés előtt van. — Az államnak pedig, mint a multakból tud-

juk, sem módja, sem hajlandósága nincs, hogy lényeges segítséggel a vidéki színházat hóna alá nyuljon. Azt gondolom, hogy az országos akció ebben a kérdésben nem maradhat következmények nélkül és remélhetően az illetékes gondolkodni fognak a megoldás módjairól is.

Információnk szerint — több helyesítő felhasználás után — a színházi bizottság magáévá tette az indítványt és ennek megfelelő előterjesztést tesz a közgyűlésnek, továbbá hasonló állásfoglalásra kéri fel a társtörvényhatóságokat és a városok Békéscsabán összeülő kongresszusát.

Budapest, 9.15: A rádió házikvartettjének hangversenye.

12.05: Hangverseny. Közreműködik Neuwelt Klára (zongora) és Szabó László (ének) Zongorán kísér Polgár Tibor.

4: Ifj. Hegedüs Sándor novellái: Olasz ég alól. 1. Aranykönyv. 2. A hit. Felolvassa a szerző.

5.10: A Szociális Missziótársulat előadás-sorozata. Farkas Edit alapító főnöknő: „Missziós üzenetek.”

6: Rados Bock Hilda énekszámai schrammelzene kísérettel.

6.30: Mit üzen a rádió.

7.15: Sikabonyi Antal előadása: Rákosi Jenő halálának évfordulója alkalmából: „Hírlapirodalmunk és Rákosi Jenő.”

7.45: Színműelőadás a Studióban. — „Aranyember.” Eredeti dráma 7 képből. Írták: Jókai Mór. Rendezi: Odry Árpád.

Utána kb. 9.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

Majd: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye.

Külföld.

Bécs. 11.: G. 3.50; Hg. 5.45; Mesék. 6.15; Olasz és német népdalok. 7.10; Kz. 8.05; XVI. bérháztömb, IV. IV. ház harmadik em. rádiójáték. Utána: Z.

Berlin. 4.30: Z. 7.05; Z. 9: Berlin táncelőadás. 10.15: Operabál.

Daventry. 3.30: Z. 4.45; Kz. 7: Z. 7.45; Diákdalok. 8: Z.

Kassa. 12.05: Z. 6: Dalok.

London. 5.15: Dalok. 7.45; Z. 8.30: Kabaré. 11.30: Tz.

Milánó. 5: Hg. 8.30: Opera.

Prága. 11.15: G. 12.30; Hg. 4.30; Jb. 10: Z.

Róma. 5.30; Hg. 9.02; Hg.

Zágráb. 5.30: Z. 10.10; Kz.

DANKÓ
t emetkezési vállalat
KOSSUTH U 3
Üzletvezető: Dr. Ratkóczy János.
Telefon nappal 3.22. Ejjel 66. sz.

Letartóztatták Kubinyi G. Béla debreceni építkezési vállalkozót Sikkasztás és csalás miatt tettek ellene feljelentést

A debreceni rendőrségre kihallgatásra idézték be Kubinyi G. Béla ismert debreceni építkezési vállalkozót. A kihallgatás után nem engedték távozni, hanem

örizetbe vették, mivel nem tudta magát tisztázni azok alól a vádak alól,

amelyet több feljelentésben emeltek ellene. — Kubinyit a rendőrségről ügyének kivizsgálása után átadták az ügyészségnek.

Az építkezési vállalkozó ellen az első feljelentést Kovács Gyula Piac uccai vaskereskedő tette. Feljelentésében előadta Kovács Gyula, hogy megjelent üzletében Kubinyi G. Béla építkezési vállalkozó és nagyobb értékű árut akart hitelbe vásárolni. Az áruk kiadását megtiltotta Kovács azzal az indoklással, hogy régebbi tartozásait sem egyenlítette még ki. — Kubinyi a sikertelen vásárlás után elment, de másnap visszatért és előadta, hogy megbízást kapott egy közeli uradalomtól nagyobb építkezésre és szüksége van két fürdőkádra és csövekre. A két kádat és szükséges csöveket az uradalom fizeti ki, annak részére állítsák ki a számlát. Vállalkozott arra, hogy a kádat átadása után az érték járó 620 pengőt átveszi és beadja az üzletbe.

A csövet kiadták, de a pénzt hiába várták, sőt amikor érdeklődtek az uradalomnál, hogy átvette-e Kubinyi a pénzt, azt a felvilágosítást kapták, hogy

az uradalom nem bízta meg Kubinyit semmiféle építkezéssel, sem kádat vásárlásával.

A nyomozás során aztán megállapítást nyert, hogy

Kubinyi a kádat és csöveket eladta

Neumann Mór ócskavaskereskedőnek, aki azokat tovább adta.

A második feljelentést Kubinyi ellen a Dávidházy és Zeymusz építési vállalkozók adták be. Dávidházyék az egyetemi építkezésnél kaptak munkát, amelyből nagyobb értékű parketizést Kubinyinak adtak át alvállalkozásba. — Kubinyi vállalta a munkát, de pénzt kért a költségekre, mivel nem állt tőke a rendelkezésére. Dávidházyék adtak neki egy hatezer pengőről szóló váltót, amelyet Kubinyi értékesített, de

nem vásárolta be rajta a szükséges anyagokat, hanem az összeget saját céljaira fordította.

Dávidházyék megtudták, hogy Kubinyi nem vásárolt a pénzen anyagot és felszólították, mire

Kubinyi elment az egyik fakeskedő céghez és két vagon fát vásárolt hitelbe azzal, hogy Dávidházyékna van követelése. A fát átadta Dávidházyékna, hogy megtérüljön a váltóra felvett pénz.

Feljelentést tett Kubinyi ellen a Dávid és Bészler vaskereskedőcég is, mert Kubinyi a hitelbe vásárolt árukra nem létező követeléseket engedélyezett. — A feljelentők sorában foglal helyet dr. Hegedűs Imréné Szent Anna uccai bérautós is, akitől egy autót bérelt Kubinyi és napokig használta. A bért nem fizette meg és mikor követelték, azt mondta, hogy a teljes bért megfizette Nagy Imre sóffőrnök, aki nyugtát adott a pénzről. A nyugtát felmutatta Nagy Imre aláírásával. A nyomozás során megállapítást nyert, hogy Nagy Imre nevű sóffőr nem létezik, a nyugtát Kubinyi hamisította.

Edgar Wallace nyomozza a düsseldorfi tömeggyilkost

Beszélgetés a népszerű detektívregényíróval, akinek még a repülőtéren ellopták az aranyóráját

Berlin, január. A népszerű detektívregény író, Edgar Wallace Berlinbe érkezett, hogy az egész világ érdeklődését foglalkoztató düsseldorfi tömeggyilkosságok aktáiba betekintszen. Wallaceot olvasóinak és tisztelőinek impozáns tábora fogadta a repülőtéren. Amikor a hatalmas aeroplánból kiszállt, a köréje seregleg tömeg gyűlt össze. A kriminalista regények termékeny mesterével, aki izgalmas történeteiben oly zseniális ügyességgel bogozza ki a legreménytelenebb eseteket is, egy kis malőr történt. Amikor ugyanis dr. Weisz berlini rendőrfőnök kíséretében autóbá szállt, hogy az üdvözítő olvasók sorfala közt a rendőrségre hajtasson, észrevette, hogy eltűnt az aranyórája.

— Megloptak — konstataulta le bosszusan.

Nem az aranyórát sajnálta. A hűségát sértette, hogy vele, a kalandorregények koronázatlan fejedelmével megeshetett ilyesmi. Még aznap délután elkérte a düsseldorfi tömeggyilkosra vonatkozó aktákat és beléjük temetkezett. Másnap aztán — mivel Wallace az önréklámhoz is bravurosán ért — fogadta a sajtót és nyilatkozott.

Először is be kell vallani, hogy Wallace

szimpotikus megjelenésű férfi. Semmi póz, semmi detektiveskedés, legfeljebb a hosszú cigarettaszipka a szájában, amit boldogult Sherlock Holmes kollégája pipája után kopiroz. — Vagy tán a kiadója erőszakolta a szájába, mivel összes fényképeim ott lóg elmaradhatatlanul a hosszú szopóka.

Vizsgont a tekintetében van valami vércseszerű. Inkább egy modern kapitalistának nézne az ember, gyárosnak, nagytermelőnek, aki tömegcikkeket gyárt. És ebben van is valami. — Hisz Wallace is Ford elvei szerint dobja a piacra a könyveit, inkább a kvantumra, mint a minőségre való tekintettel.

Wallace a rendőrfőnök szobájában fogadta az újságírókat. Weisz doktor, aki maga is a tisztelői közé tartozik, örömmel vette a regényíró érdeklődését és aktákat, fényképeket, a gyilkos egész levelezését, mindent a rendelkezésére bocsátott.

— Az én véleményem szerint — jelentette ki Wallace — ezeket a sorozatos gyilkosságokat nem egy ember követte el. Maga a „rém”, aki a gyilkossági lavinát elindította, legfeljebb három-négy gyilkosságnak a tettese. Az első

A bádgosmesterek és vízvezeték-szerelők szakosztályának vezetői és tagjai most üdvözölték az újonnan megválasztott diszelnököt: Németh Lajost (az ülő sorban balról a harmadik), mellette Pollák Ignác elnök és Kovács Gyula alelnök. (A Debreceni Független Újság felv.)

SINGING FOOL

a magyar feliratu tökéletes

beszélő, zenélő, éneklő filmsoda csak három napig még!

Azután egy meglepő, különleges báju hangos film, zörejek, zajok és zenekiséréssel, de beszéd nélkül.

Főszereplője:
Ramon Novarro.

Vasárnap délelőtt 11 órakor hangos és néma rövid filmek matinéja rendkívül mérsékelt helyárrakkal.

Helyárrak: 40 fillértől 1-60-ig.

Uránia

nyomot a rendőrség elejtette. Mert mikor az igazi levél megérkezett, amelyben a kéjgyilkos pontos helyszíni rajzot küldött, már vagy százötven levél feküdt a rendőrségen, amelyek mind félrevezették a nyomozást. Jellemző tünet, hogy az embereken valóságos nagyzási mániát tört ki, békés, a legyek se vétő földművesek, kereskedőgecék irtak névtelen leveleket a rendőrségnek, amellyel tudatták, hogy ok szurják le a magános nőket... több ilyen levélíró kinyomoztak. A „vérengző fenevad” edden bujt a felesége szoknyája mögé...

— Ki lehetett az igazi gyilkos?
— Ő maga is jelentkezett. Valószínűleg hű fráter lehet, mert roppantul bántotta az önértét, hogy másokat fogtak gyanuba, sőt egyeseket le is tartóztattak. A gyilkos ekkor szinte sértődötten irt ismét a rendőrségnek és újból beküldte a gyilkosság tervrajzát. A rendőrség csak ekkor kezdett érdemlegesen foglalkozni a dologgal. Mikor pedig a gyilkos látta, hogy elhanyagolják, dühös levelet irt, amelyben tiltakozott a szentelen szájhős konkurrencia ellen... Akár egy primadonna, olyan féltékeny volt a sikereire...

— Csak egy örült lehet — szölt közbe valaki.
— Egyáltalán nem tartom bolondnak — tiltakozott Wallace — a pszichiáterek, akik egyöntetűen elmebajosnak nyilvánították, tévednek. A levelei után itélve teljesen normális ember, a betűi karakterisztikusak, egy energikus férfi írása!

Ezután a helyszínét ábrázoló rajzot analizálta Wallace:

— Ezen az alapon indulva nehéz lesz kinyomozni. A skicc egy újságlap szélére van firkálva és a német lapok mind egazon papírra nyomódnak. Gyakorlott rajzolóra vall az egész, a vonalai biztosak és jó memóriája lehet, hogy ennyire pontosan visszaemlékezett

a környékre. Feltétlenül ismerős a környéken, ismeri a rétet, az erdőt, a mezőt. Amellett térképrajzolással is foglalkozhatott, talán a háboru alatt, mert hisz a gyilkosság éjjel történhetett, vagy szürkületkor, amikor kevesebb veszélynek volt kitéve, viszont mégis mindenre emlékezett.

— A foglalkozása?
— Talán festő, vagy nyomdász...
— ?

— Vagy heraldikus. Mert ért a betűrajzolásához. Ilyen precíz nyomtatott betűket csak gyakorlott rajzoló tudnak papírra vetni. Vas-tag, puha ceruzával dolgozott...

Wallace elhallgat. Szemei előtt meglevenednek a szörnyű drámák. Még egy kérdést teszünk.

— Nos és ön valószínűnek tartja, hogy hurokra kerül valamikor?
— Feltétlenül! A gyilkos, mint már mondtam, roppantul hű. Akár egy színész, vagy egy költő... A véletlen fogja az igazságszolgáltatás kezére juttatni. Mivel nyugtalan és mert az a lelki kényszer, amely eddig is rávite a büntetésekre, újabb gyilkosság elkövetésére fogja hajszolni... A rendőrség pedig résen áll.

— A levelek alapján nem tudna személyleírást adni róla?
— De igen! A düsseldorfi tömeggyilkos közeptemű, szőke, kissé már kopaszodó, harmincöt éves férfi... ma is Düsseldorfban lakik és kocsin jár... biztosan valami egészen szürke foglalkozású egyén. Talán kereskedő, vagy jómódu magánzó, esetleg orvos... mint a Has-felmetsző Jack... de az sincs kizárva, hogy éppen az igazságszolgáltatás árnyékában húzódik meg... volt már rá példa...

Wallaceot különben felkérték, hogy vegyen részt a nyomozásban, de ő elhárította a meg-tisztelő ajánlatot azzal, hogy nem gyakorlati

Tisztelettel meghívom nagyra-
becsült vendégeimet ma, szom-
baton estére

disznótoros vacsorára.

Kitűnő borok. Friss kőbányai
sör. Pontos kiszolgálás.

Karika Lajos

vendéglős

Budai Ézsaiás ucca és
Galamb ucca sarok

detektív. Könnyű neki. Kigondolja a gyilkoso-
kat és mindjárt fülön is csipi őket... de igazi,
vérbeli bűnözőkkel még nem akadt dolga...
legfeljebb névtelen leveleket kapott tőlük, me-
lyekben kissé kajánul figyelmeztetik az egyes
gikszeire, avagy megköszönik „a tippet”,
mint például a berlini bankrablók, akik Wallace
regényeiből merítették ihletet...

Tsin.

Jön a színes film

Kiváló filmemberek szerint a jövő nemcsak
a hangos, de a színes filmé is. Főleg a revü-
filmeket, melyek most nagyon divatosak, ter-
mészetes színekben veszik fel és itt igen érde-
kes tapasztalatokhoz jutottak.

Mivel a zöld, vörös és sárga színek jönnek
ki a legjobban, nagy anszamlé jelenetekben,
főleg tehát a görög-csapatok fellépésénél több
változatosságra van szükség, mint eddig, hogy
a kép el ne mosódjék. Hollywoodban most
nagyan keresik a ritka szinkombinációkat,
u. m.: vöröshajú és zöldszemű leányokat, fe-
keteszemű szőke szépségeket és kékszemű fe-
ketét. Az ilyen lányoknak ma Hollywoodban
kivételes kilátásai vannak, a Metronál az
utolsó revü felvételeinél napi 25 dollárt fizet-
tek az ilyen görögöknek.

**Jövedelmező
baromfitenyésztés**

A baromfitenyésztés jövedelmezőségének ki-
alakulásánál sok körülmény játszik közre, de
kétségtelen, hogy a tenyésztendő fajta okszerű
megválasztása alapvetően fontos és a jövedel-
mezőségre döntő hatása van. Az intenzív bar-
omfitenyésztő országokban behízosodott,
hogy a tojástermelésre irányuló baromfiten-
yésztés a leggazdaságosabb és legjövödelme-
zőbb tenyészirány.

Hazai viszonyaink mellett is a tojás termel-
ésre berendezkedés látszik legcélszerűbbnek. A
haszon baromfitenyésztőknek tehát azt a faj-
tát kell keresniük, mely a tojáshozam terén a
legkiválóbb. A ma létező tyúkajtók közül a
„legjobb tojós” nevet egyik sem tudja elvitatni
az amerikai fehér Leghorn-fajtától, mely szá-
mos nemzet tenyésztői által rendezett tojóver-
senyen bizonyította be a tojáshozam terén ki-
válótlóságát. Az amerikai fehér Leghorn hazai vi-
szonyaink között is kipróbáltan állja meg a
helyét. Így kézenfekvő, hogy a tojáshozamra
dolgozó haszonbaromfitenyésztők a fehér
Leghornok beszerzésére törekedjenek. A Tiszán-
túl baromfitenyésztőinek elősegíti e törekvéseit
a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara: kedvez-
ményes fehér Leghorn keltető tojás kiosztási
akciójával.

A Kamara kúszszállási kísérleti gazdaságá-
ban berendezett minta baromfitenyésztőpé-
réről a leg-
tisztább amerikai fehér Leghorn tenyésztéséből
származó kiváló keltető-tojásokat ad ki.

Ezen akció keretében gazdasági eseléseknek,
hivatásos mezőgazdasági munkásoknak és 10
kat. holdasnál kisebb birtokosoknak legalább
25 drb. tojás kérése esetén darabonként 60 fill-
lérért, 10 kat. holdasoknak, nagyobb birtoko-
soknak és bérlőknek s fent említettek kivül
hátról másnak is legalább 100 drb. keltető-tojás
kérése esetén drb-ként 70 fillérért adja a Ka-
mara a legkiválóbb keltető-tojásokat, melyek-
kel egyező minőségű tenyésztőtojásokat más il-
y tenyésztetőkől csak 1 pengőért, sőt ennél is
drágábban szerezhetők be. A esomagolás ön-
költőségét és a postai szállítási díjat is után-
vételezi a Kamara a tojásszállítványoknál.
Tekintve, hogy ezen akció iránt értesülésünk
szerint, már eddig is igen nagy érdeklődés
nyilvánult meg, ajánlatos, hogy ezen akcióban
részeseülni kívánók legsürgősebben jelentkezze-
nek, mert előre láthatólag a hirdetés március
1-i jelentkezési határidő előtt már a remélhető
teljes készletre megtörténik az előjegyzés. A
kedvezményes keltetőtojások iránti kérelmek a
Kamara hivatalánál (Debrecen, Hunyadi u. 5.
l. em.) szóbelileg, vagy írásban nyújthatók be.

Ma megnyitá a
KÉZIMUNKA SZAKÚZLET
KOSSUTH UCCA 2. VÁROSHÁZ ÉPÜLET
Nagy választék gobelin, kelim perzsa, smyrna anyagokban!
Olcsó szolid árak!

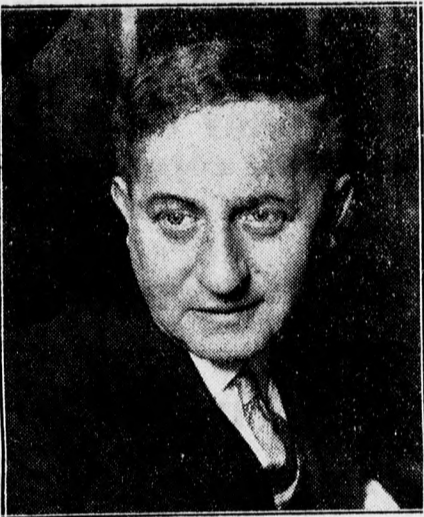
**Fehér Artur a legnépszerűbb
előadóművész Debrecenről**

**Most először van Debrecenben Fehér Artur,
de tavaszra már ismét visszajön**

Fehér Artur, az országos híri, kitűnő sza-
valóművész ma délben Debrecenbe érkezett,
ahol szombaton délután a zsidó realgimnázium
irodalmi délutánján lép fel. Most először van
Debrecenben Fehér Artur, aki felhasználta az
alkalmat, hogy megismerje a nagy alföldi vő-
rost, amelyről annyit hallott. A Debreceni
Független Ujság munkatársa beszélgetést fol-
yottatott Fehér Arturral, s természetesen elsősor-
ban azt kérdezte meg tőle: miért, hogy Deb-
recenben még eddig nem lépett fel? A legnép-
szerűbb magyar szavalóművész, akinek szom-
bati fellépése jelentős eseménye Debrecen mű-
vészeti életének, kérdéseinkre a következőket
mondotta:

— Magyarország minden nagyvárosában,
kisvárosában, megszállott területen, Bécsben,

adóművészek, a filmek előtti jelenetekben,
vagy versekkel. Ezek az alkalmak azonban,
sajnos, vagy hála Istennek? — az a jövő
útja, — a hangos és beszélő film bejövetele-
vel megszűntek. A beszélő film ellensége az
elő művészetnek s engem is kiszorított a mo-
zikhöz. De nem baj ez, tekintve, hogy az
egész élet körforgás: merem hinni, hogy két-
háromszáz év múlva másik Fehér Artur fog
szavalni a filmek előtt. Mindenesetre felve-
szem a versenyt a régművészettel. Ezt már
sikerral meg is kezdtem. A világ egyik leg-
nagyobb gramofongyára: a His Masters
Woyce, épen a napokban jelentetett meg töl-
lem néhány gramofonlemez, amelyek minden

Fehér Artur.
(A Debreceni Független Ujság felvétele.)

Prágában, Belgrádban is tartottam előadást.
Debrecenben eddig csakugyan nem voltam.
Mi ennek az oka, azt nem tudom, nem hin-
ném, hogy talán a város kultúra iránti ér-
zetlensége lenne, hiszen Debrecennek igen
élénk kulturális élete van. Egyet merek hinni,
ami talán a rossz gazdasági viszonyokkal van
összefüggésben, hogy nem tartozom az ala-
csonyan dotált színészek közé s azt gondol-
hatták: nem lesz fellépésem rentábilis vállal-
kozás. Köztem és Debrecen között mégis volt
egy bizonyos szellemi kapcsolat: igen sok deb-
receni volt a híveim között s számtalanszor
megkérdezték már tőlem: miért nem jövök
Debrecenbe? Sőt: akadt debreceni növendék-
em is. Ady Lajossal van egy megbeszélésem,
hogy a tavasz folyamán az Ady Endre Társa-
ságnak vendége leszek. Ezt a megállapodást
Pesten fixiroztuk le: Ady Endre emléklakett-
jének leleplezésénél, ahol én akkor fel is lép-
tem. A meghívást várom, mert Ady versek-
ből egy egész estét betöltő műsorom van.
Babits Mihállyal már Miskolcon egy igazán
minden tekintetben sikerült Ady estén léptünk
fel.

— Legjobban el vagyok foglalva Budapes-
ten, különösen sok fellépésem volt, mint elő-

**Ma szombaton kezdődik az evangéliumi
Diákszövetség konferenciája**

Szombaton délelőtti kezdődik Debrecenben a
Soli Deo Gloria evangéliumi diákszövetség
konferenciája. A nagy érdeklődést felkeltett
kongresszusra máris az előkelő vendégek egész
sora érkezett, közöttük dr. Kováts J. István
professzor, nyugalmazott államtitkár, dr. Se-
bestyén Jenő budapesti teológiai tanár, Veress
Jenő, a Ludovika Akadémia professzora, Bog-
dán Gyula lelkész, az Órálló szerkesztője,
Szűcs Ernő tanár, az országos híri evangeli-
zátor, Tóltéssy Zoltán, a ker. ifj. egyesületek
magyar tagozatának titkára, Dobos Károly, a
ref. ifj. munkák titkára, Főnyad Dezső, a Soli
Deo Gloria országos főtáskára, akiket az álló-
máson Kántor Jenő lelkész, a S. D. G. debre-
ceni egyesületének elnöke fogadott s bizottság-
gal kalauzoltatott szállásukra.

A kongresszus holnap kezdődik, sorrendje a
következő:

A konferencia elnöke dr. Baltazár Dezső
püspök, a zsinat és konvent elnöke, a Soli Deo
Gloria Szövetség szenior tagja.

A konferencia műsora: Február 1., szombat.
D. e. 8.30 órákor. Ünnepléses megnyitó áhítat.
Közének: XC. zsoltár. Bibliamagyarázat: Do-
bos Károly lelkész, az SDG. szövetség elnöke.
D. e. 9 órákor: Konferenciái megnyitó beszéd.
Tartja: dr. Baltazár Dezső püspök, stb., a kon-
ferencia elnöke. D. e. 9.30 órákor: Első előadás
A mai magyar irodalom a kálvinizmus mérle-
gén. Tartja: Veress Jenő theol. m. tanár, a Lu-
dovika Akadémia professzora. Eszmecsere fél
12-ig. D. e. 11.30 órákor: Második előadás. A
református diákság jövője és missziója Ma-
gyarországon. Tartja: Bogdán Gyula lelkész,
az Órálló szerkesztője. D. u. 3 órákor: Har-
madik előadás. Debrecen hívatala az új ma-
gyar élet megépítésében. Tartja: dr. Juhász
Nagy Sándor ny. miniszter stb. Eszmecsere.
D. u. fél 5 órákor: Negyedik előadás. Az imá-
doló hősiesség vallása. Tartja: Dr. Sebestyén
Jenő, a Bp. Theol. Akad. igazgatója, az SDG.
szövetség szenior oszt. elnöke. Február 2. A
konferencia második napja. D. e. 10 órákor:
Konferenciái istentisztelet Kicsoda Néked
a Krisztus? címen prédikál dr. Kováts J. István
theol. professzor, ny. államtitkár, a SDG. Szö-
vetség védnöke. D. e. 11.15 órákor: Ötödik

tekintetben a legjobban sikerült s amelye-
ket Budapestre már néhány hangosfilmszínház
le is kötött bemutatásra. Magáról csak any-
nyit, hogy egyetlen vagyok Magyarországon,
aki a szavalásból él. Hogy miben rejlik az a
út, hogy ebből meg tudok élni, hogy a kö-
zönség szívesen lát: ez a közönség dolga,
hogy a kritika ezt a tényt elismeri-e, az a
kritika dolga. Véleményem szerint az előadó-
művészethez, mint minden művészethez két
dolog szükséges: embernek lenni és szívet
csinálni, azt, amit tesz az ember. Igaz, hogy
most csak szűk keretek között mutakozom
be és kötött műsorral, de merem hinni, hogy
a közeljövőben alkalom lesz a világirodalom
és különösen a magyar irodalom reprezentán-
sait sorban megszólaltatni.

— Debrecenben most már annyival szíve-
sebben jövök, mert ismerem. Eddig csupán át-
utaztam, most alkalmam volt látni. Valahogy
az az impresszióm támadt, mintha ugyanarra,
a nemes versenyre akarna kelni, mint Csikgőz
kél Newyorkkal; egyremásra építi a modern
európai „felhőkarcolókat” s amikor a fő uccán
végigsétáltam: nem értem azt, amit minden
más városban, hogy vidéken vagyok Elfelejt-
tettem, hogy utaztam, a pesti korzón képzelt-
tem magamat összes külső és belsősegeivel
és — ha szabad egy kicsit áruháznak lennem,
— de Debrecen egyben már forban van Pest
föltött: szebbek az asszonyok és a lányok.

előadás. *Velem vagy ellenem* címen tartja
Szűcs Ernő, a hólyai realiskola mat.-fiz. ta-
nára. Zárógyűlés. Vezető Tóltéssy Zoltán lel-
kész. Zárószót mond dr. Gargya Gyula orvos,
DSDG. elnöke. A konferencián résztvehet min-
den református egyetemi és főiskolai hallgató,
szakiskolák és középiskolák felső osztályú nő-
vendékei, fiúk és leányok egyaránt. A konfe-
rencia helye: Kossuth u. templom (jűtte lesz.)
Vasárnap délután 5 órákor a Kollégium dísz-
termében *irodalmi és művészeti*. Megnyitót
mond: vitéz dr. Besseney Lajos. Előadást
tart Móréc Zsigmond író. Közreműködnek
még: Ditrői Ica színművész, Bodor Jolan,
Timáry Mária, Oláh Emil zeneakad. növendé-
kek és a kollégiumi Kántus. Zárószót mond:
dr. Szentpéteri Kun Béla.

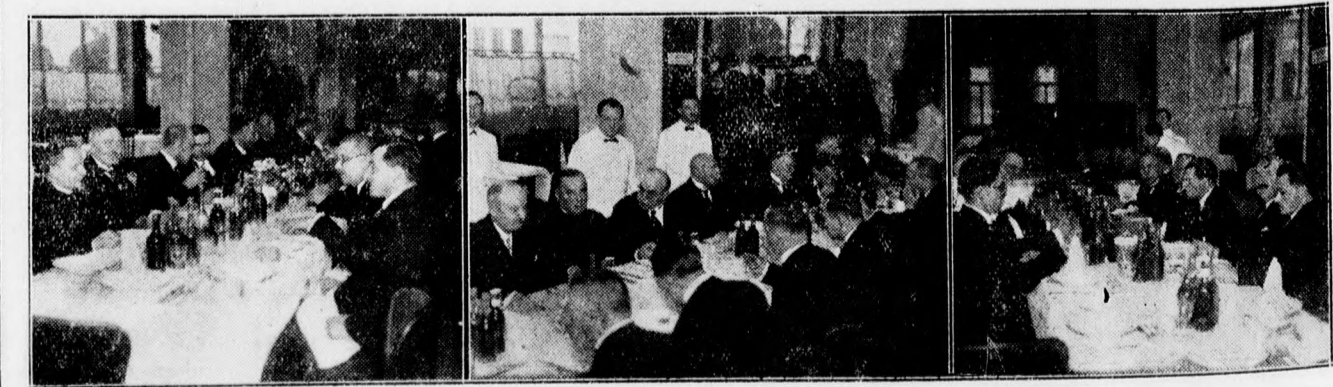
Az irodalmi és művészeti helyepódii
nincs. Műsor megváltása kötelező.

Konferenciái ügyekben felvilágosítást nyújt:
Kántor József v. o. lelkész, a debreceni S. D. G.
ü. v. elnöke (Maróthy György u. 33.)

**A taxi elgázolta a forgalmi-
rendőrt és egy postást**

Debrecenben még 1928-ban egy ködös de-
cemberi reggelen a Kossuth ucca bejáratánál
Juhász Mátyas taxioffór elgázolta autójá-
val V é k o n y László postást és az ucca torko-
latánál álló forgalmi rendőrt. Szerencsére sem
a postás, sem a rendőr nem szenvedtek ko-
molyabb sérülést. Az eljárás megindult a sof-
főr ellen, a törvényszék pénteken tartotta meg
a tárgyalást, de ítéletre nem került sor, mert
újabb tanúk kihallgatása vált szükségessé. A
tárgyaláson nem lehetett tisztázni azt a kér-
dést, hogy mennyiben felelős a soffőr a gázó-
lásért. Több jármű jött össze és a nagy köd-
ben a Kossuth ucca sarkánál nem lehetett jól
tájékozódni és fékezésnél az autó farolt a jé-
gen, így ütötte el a rendőrt és a vele beszélgető
postást.

— A DEBRECENI FUGGETLEN UJSÁG
újabb riportfelvételei ismét láthatók a „Friczi”
kalapszalón kirakataiban.

A magyar ref. lelkészképzőintézetek tanárai pénteken kongresszust tartottak Debrecenben. — Az első képen Erdős Károly dr. egyetemi
professzor, a másodikon dr. Baltazár Dezső püspök Csánky Benjámint egyetemi rektor és dr. Vargha Zsigmond egyetemi professzor kö-
zött, a harmadikon Futó András püspöki titkár és dr. Lencz Géza egyetemi professzor.
(A Debreceni Független Ujság felvételei.)

HIREK

A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

Kiadóhivatal... 18
Fiókkiadóhivatal és kölcsönkönyvtár 5-75
Szerkesztőség nappal... 10-20
Szerkesztőség éjjel... 18 és 812

FÜGGETLEN UJSÁG

TISZTELETTEL KÉRJÜK ELŐFIZETŐINKET, HOGY A LEJÁRT, ILLETVE LEJÁRÓ ELŐFIZETÉSÜKET IDEJÉBEN UJITSÁK MEG, NE-HOGY A LAP SZÁLLÍTÁSÁBAN ZAVAROK ALLJANAK ELŐ.

A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG ELŐFIZETÉSI ÁRA 1 HÓRA 3 PENGŐ.

Görbe tükör

Hohó, uram, maga megszöktette a feleségemet.
No és mit kíván? Állok rendelkezésére.
Nem szöktetné meg az anyósomat is?

Első klubtag: Tegnap este nagy vitám volt a feleségemmel és alaposan megmondtam neki a véleményemet. Arról volt szó, hogy ki az ur a háznál. Képzelted, hogy miket mondtam neki!

Második klubtag: No és mi a végeredmény, ki az ur a háznál?
Első klubtag: Ó.

A nagyságos asszony új eszeléket keres.
Jelentkezik Minna. Csinos, huszonkétéves lány. Kezében jókora koffer.

Rögtön elhozta a holmiját is? — kérdezi a nagysága.

A holmimat?
No igen, abban a kofferben.

A, dehogyan, — felel a lány — ezek a bizonyítványaim.

Az ismert-orvosnál megjelent egy társaságbeli urfiasszony.

Tanácsot akarok kérni öntől — mondotta — ugyanis mint orvostól, ugyanis mint családunk régi barátjától. A férjemről van szó. Éjszaka rengeteg beszél álomban. Mit lehetne tenni?

Az orvos kicsit gondolkodott, aztán így válaszolt:

A legjobban volna, ha hagyná néha nappal is szóhoz jutni.

Mondhatom, ennek a mi kedves barátunknak mesés szerencséje van a kártyában.

Igazán?
Hát hogyné. Még senki sem jött rá, hogy hogyan csal.

Laci bácsi sorsjegyet vesz. A száma 1.234.567.

A főnyeremény sorsolásánál az 1.234.568-as számú sorsjegyet húzták ki.

Laci bácsi diühög.

Ilyen pech! — mondja. — Ha egyetlenegy számmal magasabbat veszek, most fél-millió pengőm van. De hát én már ilyen pechvögli vagyok!

A barátja ráförmed:

No hallod, ez már igazán sok. Más ember boldog volna, hogy legalább ilyen közel jutott a szerencsééhez!

Mit mondott az az ur, mikor a számlát bemutattad neki?

Hogy ha még egyszer meglát, úgy kíván az ablakon, hogy a nyakamat töröm.

Azonnal menj el hozzá még egyszer!

Csukd be az ablakot. Odakint fagy.

No és ha becsukom, akkor nem fagy odakint?

Apacs I.: Hallottad? A vörös Marcell agyonlőtték a detektívek, a kis Louis pedig őt esztendőli börtönt kapott.

Apacs II.: Hát kérlek, mi nem szólhatunk ez ellen egy szót sem. Ugysem lehetett bírni ezt az óriási konkurenciát.

Vasárnapi istentiszteletek. A debreceni református egyházakban e hó 2-án, vasárnap a következő a templomi rend: A Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr. Sebestyén J., délután 5 órakor Márki Kálmán, a Kistemplomban délelőtt 9 órakor Veress Jenő, 11 órakor dr. Révész Imre, délután 5 órakor Kovács József, a Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor dr. Kovács István, délután 5 órakor Madar Zoltán, az Árpádtéren délelőtt 10 óra-

Abbázia szép tavaszi időjárás 15,20° C.

PALACE HOTEL BELLEVUE

Elsőrendű házak, legmodernebb kényelem, házi zenekar, tea-tánc, szalonzene. Penzió árak márciusig 45-55 líráig. Regina szállóval egyenlő vezetés. E. Kunz.

kor Töltéssy Zoltán, délután 3 órakor Magyar Bertalan, az Ispótyban délelőtt 10 órakor Dobos Károly, délután 5 órakor Vallásos ünnepély: dr. Lencz Géza, a Homokkertben délután 3 órakor Murányi Zoltán, a Koll. Oratóriumban délelőtt 10 órakor és 12 órakor leventéknek prédikációt tart Mezey Béla, a Nyilas-teremben délután 3 órakor Papp Imre, a Csapó-kerthben délután 3 órakor Halász András, Fancsika Vajda László, Ebes dr. Erdélyi S., Ondód-Vedresdülő Halász András, Wolaifka-telep délután 3 órakor Hadházy Pál, Nyulási barak délelőtt 10 órakor Tantó Sándor.

Unitárius istentisztelet. Február 2-án, vasárnap d. e. 10 órakor a Hatvan uccai unitárius templomban prédikál dr. Csiki Gábor budapesti missziós lelkész. Istentisztelet után a gondnoki hivatalban presbiteri ülés lesz.

Az evangélikus templomban február 2-án, vasárnap délelőtt 10 órakor istentisztelet: Rápos Viktor, Félé 1 órakor leventeistentisztelet: Labossa Lajos.

Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos ucca 23. alatt levő baptista imaházban vasárnap délelőtt fél 9-9-ig imádkoztat, 9-10-ig biblíamagyarázat, délután 6-7-ig prédikáció, fél 8-9-ig őrvasoraosztás.

Szülők Iskolája — a MÁV Horthy Dalkörnek közreműködésével február hó 4-én, azaz kedden este 6 órakor a városháza közgyűlési termében tartja kilencedik előadását, mely alkalommal dr. Jánossy Gyula egyetemi tanársegéd lesz az előadó.

ZENEKEDVELŐK KÖRE: február 3. Drezdai vonósnégyes. Zeneiskola. Jegyek Méliuszánál.

Báli képek, esküvői, családi felvételek művész kiállításban Ruzicskánál készülnek. Piac ucca 32. Tulajdonos: Kiss Rózi.

Borult idő. Hazánk keleti részein tegnap nagyobb esők voltak, amelyek jórészt a 10 millimétert meghaladták. Egerből 30 milliméternyi záporoszerű esőt jelentettek. A hőmérséklet kissé alacsonyabb lett, de a fagypontra alig aludt a Dunántulon süllyedt, ahol ma reggel gyenge havazások is vannak. A Galgatyán 7 centiméternyi új hóval együtt 15 centiméter vastag a hóréteg. Budapestben 31-én délben a hőmérséklet 3 fok Celsius. Jólát: Tulnyomóan borult idő lecsapódásokkal és fagypontra körüli hőmérséklettel.

A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG újabb riportfelvételei ismét láthatók a „Friczi” kalapszalonn kirakataiban.

A Népszerű Főiskola modern nyelvi tanfolyamai (olasz, német, francia, angol) február 3-án kezdődnek. E héten a beiratások és előjegyzések folynak az Egyetemi Gondnoki Hivatalban, Kollégium, I. emelet 38., amely érdeklődőknek délelőtt 8 és 2 óra között telefonon is ad felvilágosítást. Telefonszám 14-39.

Nincs szebb, értékesebb és olcsóbb ajándék, mint egy Ruzicska-felvétel. Műterem egész nap fűtve. (Piac ucca 32.)

A debreceni traktortanfolyam, melynek kezdetét február hó 3-ára tervezte a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara, folyó évi február hó 10-én fog megnyitni, ha elegendő jelentkező a tanfolyam megtartását indokoltá teszi. Ertesülésünk szerint a kormány a mezőgazdasági traktorok vezetését és kezelését képzéshez kívánja kötni, tehát csak azok vezethetnek majd traktorokat, akik a mezőgazdasági traktorkezelői tanfolyamok elvégzéséről bizonyítvánnyal rendelkeznek. Ez évben a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara 10-ére tervezett debreceni traktortanfolyamon lehet a traktor kezelésre kétségtelenül jogosító bizonyítványt megszerezni. A tanfolyam tartalma három hét lesz, egész napi oktatással. Színhelye: a Debreceni m. kir. Fa- és Fémipari Szakiskola. Jelentkezéseket a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara (Debrecen, Hunyadi ucca 5. I. em.) veszi fel február hó 6-ig. A tanfolyamra beírási és tandíj címén 15 pengő fizetendő be a megnyitáskor.

Liener fényképező felkéri a n. é. közönséget a Csapó ucca 1. szám alatti kiállításának megtekintésére.

Pedagógiai szeminárium. A kultuszminiszter most egy rendeletével úgy intézkedett, hogy a tanítók részére a „bábképző” tanfolyamot, pedagógiai szemináriumot (ke) rendszeresíteni. Az első ilyen pedagógiai szeminárium előadásokat hétfőn tartják meg a Kollégium disztermben.

Rokona, barátja, kedves ismerőseid fényképeit tekintse meg Liener műtermének, Csapó ucca 1. szám alatti kirakataiban.

Az állatforgalmi szavatosság — az 1923. t.-c. rendszeres magyarázata a joggyakorlattal — megjelent második bővített kiadásban. Dr. Gaar és dr. Pollyák szerkesztésében. Ára 3 Pengő. Kapható Hegedűs és Sándor R. T. könyvkereskedésében.

Ha szép, művészeti és olcsó fényképet akar, keresse fel Liener műtermét, Csapó u. 1. szám alatt.

Eljegyzési, esküvői meghívókat izlésesen olesón készíti a Hegedűs és Sándor rt. nyomdája, Piac ucca 49. II. udvar.

Mátészalkán is zászlót bont az Országos Protestáns Sajtószövetség. Mátészalkáról jelentő tudósítónk: A dr. Baltazár Dezső egyházi zászlóbontása felrúta a protestáns Sajtószövetség legutóbbi hatalmas sikerű nyíregyházi zászlóbontása felrúta a protestáns társadalom ezen új intézménye iránti érdeklődést. A magasztos céllal felé rohamlépésben haladó szövetség Mátészalkán és Győrött folytatja a zászlóbontását. Mátészalkán február 2-án egész Csonkaszatmármegye érdeklődése mellett lesz sajtóünnepély, melynek programján ifj. Szász Károly író, Berényi Dániel ref. lelkész, Lugossy István tiszegató-művész és Ferencz Annikó énekművész szerepel. A február 9-iki győri zászlóbontó ünnepélyen dr. Pesthy Pál ny. igazságügyi miniszter, dr. Kapi Béla ev. püspök az Országos Protestáns Sajtószövetség társelnökei ismertetik a szövetség szükségességét.

A Gyermekbarát közgyűlése. A Magyarországi Munkások Gyermekbarát Egyesülete február 2-án délután 3 órakor a Munkás Otthonban közgyűlést tart.

A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG újabb riportfelvételei ismét láthatók a „Friczi” kalapszalonn kirakataiban.

Huszonöt star egy filmben. A Metro most jelentette meg a „Hollywood revü” című hangos revü-filmjét, melyben Greta Garbo és Ramon Novarro kivételével az ismert filmgyár összes starjai szerepelnek. A legnagyobb események közé tartozik Buster Keaton fellépte, aki egy Salome táncot „lejt el”. William Haines egy burlesk jelenetben szerepel, Joan Crawford énekel, Marion Davies egy madárszerepben mutatkozik be, míg Norma Shearer és Joan Gilbert egy Romeo és Julia szkeccset játszanak. Nagy kiállítású jelenetek és 200 egyéb szereplő teszik látványossá ezt a képet. Maga a görk-ar 100 személyből áll. A filmet Charles Riesner rendezte, a táncokat pedig Sammy Lee, a newyorki Ziegfeld Folies táncmestere tanította be.

Gyászjelentéseket, köszönetnyilvánításokat gondos kivitelben, olesó árban készíti a Hegedűs és Sándor rt. nyomdája, Piac ucca 49. II. udvar.

Felakasztotta magát egy 16 éves leány, mert balkezessége miatt gúnyolták. Hajdúsámsonban megrendítő öngyilkosság történt. Őri Borbála 16 éves leány szülei lakásán felakasztotta magát és mire rátaláltak, a fiatal leány meghalt. Az öngyilkosság ügyében megindult vizsgálat adatai szerint a leány azért lett öngyilkos, mert balkezessége miatt csúfolták és az érzékeny leány nem tudta elviselni a gúnyolódást.

Értesítés. A csapókerületi egyházi körzét 60 tagú bizottságának tagjait 1930 február 4-ik napján, kedden délelőtt, választja meg. A választás az Árpádtéri templomban, a reggeli istentisztelet után veszi kezdetét. Ha szavazásra kerülne a sor, ez az csapókerületi református iskolában folyik le. Az egyházi élők-ség.

Modern művészeti fényképek Ruzicskánál. Piac u. 32.

A legújabb kozmetikai szer a feketekává. A hollywoodi szépségek mindig is és új kozmetikai szereket keresnek. Ha a fele reklám is, akad azért még mindig elég érdekes tanács. Legújabbban feketekávával mosáska filmszínésznők arcukat — azt mondták, ettől friss és üde lesz a bőr. Maga a kezelés nagyon egyszerű: az ember megmosakszik szűrött feketekávában és aztán a kávé maradványait langyos vízzel lemosa az arcaól. Tes-sék, hálgyeim, próbálják meg!

Olcsó házhelyek Katalin telepen ölenként 2 P-től 2 P 60 fillérig, két évi részletfizetésre. Értekezni lehet: Ferenc József u. 9., Bika-szálloda mellett.

Kerékpár, koci és szekérműtáblát szállít Pauló vésnök, Batthyény ucca 22.

Az állatforgalmi szavatosság — az 1923. t.-c. rendszeres magyarázata a joggyakorlattal — megjelent második bővített kiadásban. Dr. Gaar és dr. Pollyák szerkesztésében. Ára 3 Pengő. Kapható Hegedűs és Sándor R. T. könyvkereskedésében.

Ha szép, művészeti és olcsó fényképet akar, keresse fel Liener műtermét, Csapó u. 1. szám alatt.

SZÍNHÁZ, MŰVÉSZET

Miss Amerika. A Csokonai-színház pénteken este mutatta be a Miss Amerika című revüoperettet. Az előadásról legközelebbi számunkban referálunk.

A SZÍNHÁZI ÉRDEK HIRŐ

Ma és minden este a revük revüje

Miss Amerika

kerül színre a színházban.

Vasárnap délután mérsékelt helyárakkal

Volga bár

Világvárosi szenzáció!

Először a magyar vidéken!

New-York, London, Páris, Berlin, Budapest válogatott attrakciói a Csokonai-színházban!

Február 8, 9, 10 és 11-én

a budapesti

Royal Orfeum

teljes művészegyüttesének vendégjátéka.

Zerkovitz Béla igazgató személyes vezetésével egy világvárosi variete-est minden szenzációja a Csokonai-színházban!

Olvassa el a falragaszokat!

Tekintse meg a fényképeket!

Február hó 1-től az előadások nyolc órakor kezdődnek.

MOZI

URÁNIA

TELEFON: 12-51

Ma fél 5, háromnegyed 7 és 9 órakor: Hangos műsor! SINGING FOOL.

(A Warner 16 felvonásos beszélő filmje, főszereplői Al Jolson és Sonny Boy.)

Két szerelmes kismadár. (Arnaut testvérek koncertfilmje.)

A Don-kozákok kórusa. (Ei Uchnem, Volga-Volga... stb.)

Pénztár délelőtt 11-től, délután előadás kezdete előtt 1 órával.

Az előjegyzett jegyeket délig ki kell váltani. Előadás kezdete után a nézőtérre belépni nem lehet.

Meteor

Szombaton és vasárnap: Két napig!

VILÁGHÁBORÚ

Nagy világfilm 12 felvonásban. És a kísérő műsor!

Előadások szombaton: 6 és 8 órakor, vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Jegyvétel állandóan!

geliumi

am emen tartja

cola mat-fiz. ta-

ttéssy Zoltán lel-

gya Gyula orvos,

n résztvehet min-

főiskolai hallgató,

felső osztályu nő-

gyaránt. A konfe-

plom (fűtve lesz.)

a Kollégium dísz-

estély. Megnyitót

Lajos. Előadást

Közreműködnek

ő, Bodor Jolán,

enekad, növényde-

Zárószót mond:

estélyen belépődji

telező.

világosítást nyuit:

debreceni S. D. G.

gy u. 33.)

◆◆◆◆◆

a forgalmi-

postást

an egy kódös de-

ucca bejártánál

elgázolta autójá-

és az ucca torko-

l. Szerencsére sem

m szvendtek ko-

megindult a sof-

teken tartotta meg

n került sor, mert

lt szükségessé. A

sztaáni azt a kér-

s a soffő a gázo-

ze és a nagy köd-

il nem lehetett jól

z autó farolt a já-

s a vele beszélgető

◆◆◆◆◆

FÜGGETLEN UJSÁG

láthatók a „Friczi”

◆◆◆◆◆

◆◆◆◆◆

◆◆◆◆◆

◆◆◆◆◆

HAVAS harisnyaház

Debrecen, Bádogos u. 1.

14 napos téli vásárjának

RECORD ÁRAI.

Kezdődik a mai napon s tart 14-éig.

2.80 fill. selyem harisnya
kis szövés hibával,
a vásár tartama alatt csak
1.72 fill.

3.50 fill. selyem harisnya
nem hibás,
a vásár tartama alatt csak
2.12 fill.

3.60 fill. tiszta gyapju
harisnya
a vásár tartama alatt csak
1.28 fill.

Sikerült megvennem egy nagy tétel francia különlegességű ajour
és himzett nyilas valódi selyem harisnyát, kis szövés hibával min-
den divat színben 6.—, 7.— és 8.— pengő helyett
a vásár tartama alatt csak **2.96 fillérért adom.**

3.90 fill. selyem nadrág
atlasz csikkal,
a vásár tartama alatt csak
2.36 fill.

8.80 fill. eredeti habselyem
nadrág,
a vásár tartama alatt csak
4.96 fill.

5.50 fill. eredeti cérna la
milanéz nadrág,
a vásár tartama alatt csak
1.98 fill.

Megvettem még egy nagy tétel tiszta gyapju divat „Oroszka“-t
minden színben 21.80, 22.40 és 24.— Pengő helyett
a vásár tartama alatt csak **12.80 Pengőért adom.**

3.30 fill. valódi selyem
férfi zokni,
a vásár tartama alatt csak
1.38 fill.

68 fill. erős strapa férfi
zokni,
a vásár tartama alatt csak
0.32 fill.

2.20 fill. tiszta cérna férfi
zokni divat mintás,
a vásár tartama alatt csak
1.18 fill.

A megmaradt összes ruha selyem maradékokat
e vásár tartama alatt a vásárló közönségem kö-
zött fogom elosztani minimális árakon.

3.50 fill. svájci kötött
gyapju sapka,
a vásár tartama alatt csak
1.98 fill.

22.— Pengő gyapju kabát
ujdonság,
a vásár tartama alatt csak
12.80 fill.

5.60 fill. férfi harisnya-
ujdonság
a vásár tartama alatt csak
2.48 fill.

A vásár tartama alatt kizárólag minden cikkünket készpénzért olcsó
szabott árakon árusítjuk, kereskedőket nem szolgálunk ki, vidéki meg-
rendeléseket ezen idő alatt nem teljesítünk s a mennyiség korláto-
zását fenntartjuk magunknak.

FIGYELEM !!! FIGYELEM

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy vendéglői üzemet kibővítettem és azt február hó elsőjén, szombaton este dísznótoros vacsorával egybekötve megnyitom.

- 1 liter kitünő zamatu kecskeméti új zöldszilváni — — — — P 1:20
1 liter kecskeméti ó-rizling — — — — — — — — — — P 1 60
1 liter kecskeméti nemes kadarka — — — — — — — — — — P 2.—
1 liter gyöngyösi szemelt kadarka édes — — — — — — — — — — P 2 40
1 liter gyöngyösi szemelt rizling édeskés — — — — — — — — — — P 2 40
1 liter hegyaljai édes — — — — — — — — — — — — — — P 3 50

Pontos és figyelmes kiszolgálás. Minden este Szurok Farkas Kélmán és zenekara hangversenyez. Hetenként hétfőn, szombaton és vasárnap reggel ötkor záróra. Kemény János, Kispipa vendéglős.

KÖZGAZDASÁG

Terménytözsde.

A gabonátözsde ma a megnyitáskor nemcsak a készáruvásáron, hanem a határidőpiacon is igen lanyha volt az üzlet.

Körülbelül 10 fillérrel volt lanyhább a megnyitáskor az októberi buza is, de a leglanyhább megint a rozsüzlet volt.

A buza 15. a rozs pedig 30-40 fillérrel alacsonyabb árák mellett került forgalomba.

A lisztárak ma sem változtak. Határidőüzlet: Buza: Március 23.20, zárlat 23.45-44, május 24.15, zárlat 24.33-35, október 23.60, zárlat 23.65-70, Rozs: Március 13.35, zárlat 13.37-39, május 13.98, zárlat 14.14-15, október 15.35, zárlat 15.48-50, Tengeri: Május 13.39, zárlat 14.45-46, július 14.95, Transzító-tengeri: 13.75, zárlat 13.76-13.78.

Készáruüzlet hivatalos árjegyzései: Buza: tiszai 77 kg 24.20-24.50, 78 kg 24.50-24.70, 79 kg 24.80-25.05, 80 kg 25.00-25.20, fűszai 77 kg 23.75-24.00, 78 kg 23.95-24.20, 79 kg 24.20-24.40, 80 kg 24.30-24.50, fejeim. 77 kg 23.25-23.50, 78 kg 23.50-23.70, 79 kg 23.80-23.95, 80 kg 23.85-24.10, diáli 77 kg 23.25-23.50, 78 kg 23.50-23.70, 79 kg 23.80-23.95, 80 kg 23.85-24.10, pestm. 77 kg 23.35-23.60, 78 kg 23.60-23.80, 79 kg 23.85-24.00, 80 kg 23.95-24.20, bácskai 77 kg 23.35-23.65, 78 kg 23.60-23.85, 79 kg 23.85-24.10, 80 kg 23.95-24.25, Rozs: pestv. 13.00-13.10, egyéb rozs 13.00-13.10, tak. árpa I. 15.80-16.50, tak. árpa II. 15.30-15.75, felsőm. sörárpa 20.00-22.00, egyéb sörárpa 18.00-20.00, köles 11.00-12.50, repce 52.00-53.00, tiszai tengeri 13.20-13.30, egyéb tengeri 13.1-13.20, zab I. 14.30-15.00, zab II. 13.10-13.50, korpa 9.80-10.00, lucerna-mag 135-150, löheremag, arankás 74-83.

A budapesti nagymalmok hivatalos árai: ögk 44.70, ög 44.00, 2 41.50, 3 41.00, 4 38.50, 5 34.00, 6 28.00, 8 13.00, Rozs 9 31.00.

A termény- és magpiac felhivatalos árjegyzései: Fehérbab 47-53, Tarkabab 29-30, Fehérhère 130-160, Nyulzapuka 50-60, Baltalm 48-52, Vikt. borsó 20-24, Lennmag 45-65, Tav. búkköny 25-27, Kendermag 31-34, Tökmag 32-36, F. napraf. 24-26, Sz. napraf. 23-24, Feh. köles 21-23, Mák 123-128, Múhar 20-21, Cirokmag 9-10, Csillagfürt 13-14, Dió 140-170.

Valutaárfolyamok.

Pénznemek: Angol font 27.72-27.87, Belga frank 79.40-79.80, Cseh korona 16.84-16.94, Dán kor. 152.55-153.15, Dinár 9.95-10.03, Dollár 568.90-570.90, Francia frank 22.45-22.75, Hollandi forint 229.10-230.10, Lengyel zloty 63.90-64.20, Lei 3.37-3.41, Léva 4.10-4.16, Lira 29.70-30.00, Német márka 136.25-136.85, Norvég korona 152.40-153.00, Osztrák schilling 80.225-80.625, Spanyol pezeta 75.10-76.70, Svájci frank 110.05-110.55, Svéd korona 153.10-153.70.

Nyilt-tér.)*

A folyó évi február hó 1-én „Gépkocsivezők bálja” címen tartott bált a debreceni gépkocsivezőknek csak egy kis töredéke, szám szerint öten rendezték.

Éppen ezen oknál fogva kénytelenek vagyunk kijelenteni, hogy ezen bál rendezőivel, vagy ezen bálból kifolyólag, semminemű felelősséget, vagy közönséget nem vállalunk.

Molnár Imre Hid u. 6. sz. alatti lakos. *E rovatban közöltékert nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

M. KIR. DEBRECENI HONVÉD TŰZÉR-LAKTANYA PARANCNSÁG. HIRDETME NY.

A m. kir. 6. honv. tábori tüzérsztyál laktanyájában összegyűlemlő istállótrágya 1930. évi március hó 1-től 1931 február hó 28-ig terjedő időre 1 (egy) év tartamára nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Az árverés ez évi február hó 7-én 10 órakor a tüzérsztyál igazdasági hivatal kirendeltség helyiségében lesz megtartva. Esetleg még szükséges tudnivalók naponta 9 órától 13 óráig a fenti gazdasági hivatalban megtudhatók.

Debrecen, 1930. évi január hó 29-én. M. kir. Debreceni Honvéd Tűzér-laktanya Parancnság: Bergamann Gyula őrnagy sk., laktanyaparancsnok

HIRDETME NY.

A m. kir. belügyminiszter ur 120.308-1930. számú rendelete értelmében tudomására hozom a város közönségének, hogy 3199. illetőleg 3323-1930. eln. számú határozatommal dr. Földi László orvosnak, mint a „Csaba” bál elnökének engedélyt adtam arra, hogy 1930 február hó 1-én az Arany Bika dísztermében rendezendő jótékonycélnál bál jegyeit pénzhelyi adományoknak az ifjúsági szak segélykönyvtár és a szegénysorsu bajtársak segélyezése céljaira való gyűjtés céljából árusíthassa, ugyszintén megengedtem, hogy Rózsa Imre jogszigorló, mint az Országos Magyar Izraelita Közművelődési Egyesület megbízottja 1930. évi február hó 1-én a Kereskedelmi Csarnok helyiségében rendezendő jótékonycélnál teasztyál jegyeit pénzhelyi adományoknak a szegénysorsu tanulók segélyezése céljaira való gyűjtése céljából árusíthassa.

Debrecen, 1930. évi január hó 31-én. Dr. Vádszky István polgármester.

Patkányt, egeret, poslokát, svábbogarat azonnal kiírthat biztos határu speciális irtószterrel. Egyetlen kísérlet meggyőzi a vásárlót. Nagyon olcsón kapható STERN festéküzletében Piac ucca 10. szám - Bikával szemben.

67 CSAPÓ UCCA 67 BÁLINT JÓZSEF asztalos ajánlja saját készítésű butorait.

Tekintse meg Piac ucca 9. szám alatti Neumann Testvérek cipő kirakataiban feltüntetett csoda olcsó kézpénz árákat. Férfi cipők féi és egész — — 14:0-tól Női elegáns fekete és színes 12:50 és 14:50 től

5 szobás uccai lakás modern Piac ucca legjobb helyén — központi fűtéssel — azonnalra kiadó. Felvilágosítás Piac ucca 34. sz. könyvkereskedésben.

Özv. Ekli Józsefné „DANKÓ” temetkezési vállalata Debrecen, Kossuth ucca 3. Üzletvezető: DR RATKÓCZI JÁNOS. Telefon: Nappal: 3-22. Ejjel: 66. sz. Elfogad temetési megbízásokat és exhumálásokat helyben és vidéken. Holttest szállításokat saját autóval legmondosabban eszközöl, melyen a hozzátartozók is utazhatnak. Olcsó árak! Kedvező fizetési feltételek. Lakás és telep: Domb ucca 16. sz.

SODRONY ÁGYBETÉTEK legjobb minőségben készít NEUMANN, PÉTERFIA UCCA 19. Telefon 16-75

Kardos László Debrecen Kossuth u. 9 vászon, fehérnemű és kelengye szaküzlet. Alapítási év 1831. KIVÁLÓ ANYAGOK! HATÁROZOTT ÁRAK!

Table with 3 columns: Item name, Price, and Item name. Items include Divat voál új minták, Bemberg selyem legújabb, Nansu batiszt, Ing pupilin, Kanavász, Sifon és vászon, Liliom különlegesség, Alsó lepedő vászon 140 széles, Paplan lepedő 180 széles, Futószőnyeg I. a., Sevilla szőnyeg, Gyapju delin, Gyapju kazán, Flaell takaró, Angol ruhahársony, Fekete és Tegethoi, Liberti satin, „Ramona” Duschess estélyi ruhára, Crep de Chine nehéz, Taftalin I., Nyers selyem I. a., Georgette nehéz, Ripsz tiszta gyapju 100 széles, minden szín, Crepella gyapju, Cord bársony, Raye Cöpper I. a., Paplan brocát 140 széles, Frofir törülköző, Damast grádli, Schroll és Liliom gyártm.

Béke áruház, Szent Anna ucca 2.

Villamos motorok áttekeresése 110 Volttól 220 Volttra Motorokat átveszek, cserélek, eladok garancia mellett. Földvári, Széchenyi ucca 55.

Jól és olcsón vásárolhat BAGI LAJOS rövidáru üzletében BATTHYÁNY U. 6. SZ. Leszállított szenzációs olcsó árak csak december 31-ig. Kérem kirakati áraitam figyelemmel kísérl.

Angol szövét olcsóság! Üzlet megszünése miatt angol szövetekeket és posztókat rendkívüli olcsó árban árusítom. Friedmann Miksa, Piac ucca 73.

